Phụ lục

Phần phụ lục này tập hợp các bài viết độc lập hoặc nối tiếp các ngày trong nội dung chính của eBook. Đây là phần chia sẻ thêm để giúp bạn đọc có nhu cầu thực hành, khám phá thêm các góc nhìn mới về Phân tích dữ liệu nói riêng, AI nói chung.

Các bài viết có thể ở dạng ý tưởng và đang trong giai đoạn khám phá. Vì vậy nếu bạn đọc thấy chưa hoàn thiện thì đó xem như bài tập của các bạn nhé!

Thân ái,

Chỉ số VN INDEX biến động như thế nào từ thứ Hai đến thứ Sáu

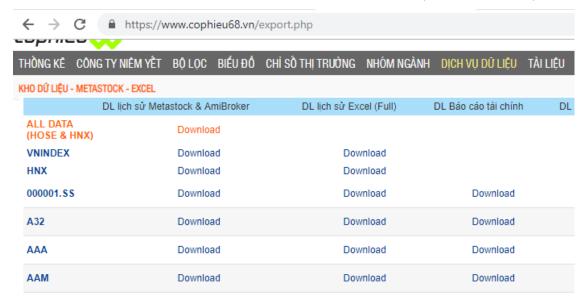
Tôi có câu hỏi là nên giao dịch chứng khoáng vào thứ mấy trong tuần? Để trả lời câu hỏi này thì chúng ta cần giải quyết một số vấn đề sau:

• Xem dữ liệu VNIndex giá trị High, Low các ngày trong tuần

Bài viết này minh họa bằng code R.

Cách lấy dữ liệu VN INDEX

Vào trang web "https://www.cophieu68.vn/export.php",đăng ký tài khoản (miễn phí) bấm vào mục "DỊCH VỤ DỮ LIỆU", "Tải dữ liệu" để lấy file csv về máy.

Dùng phần mềm R (https://cran.r-project.org/) để xem tổng quan dữ liệu.

Các dòng bắt đầu bằng dấu thăng (#) là chú thích của tôi để giải thích ý nghĩa của lệnh R.

```
# Dùng lệnh file.choose() để mở hộp thoại
# chọn file "excel_^vnindex.csv" sau khi download
f = file.choose()
data = read.csv(f)
dim(data)
[1] 4506 14
```

Kết quả lệnh dim cho thấy có 4506 dòng dữ liệu

14 cột dữ liệu (Xem thêm lệnh head bên dưới)

```
head(data)
X.Ticker. X.DTYYYYMMDD. X.OpenFixed. X.HighFixed. X.LowFixed. X.CloseFixed.
                                                979.64
                 20190426
 ^VNINDEX
                                 972.86
                                                             970.73
                                                                            979.64
                                                             971.92
                 20190425
                                  976.46
                                                976.46
                                                                            974.13
 AVN TNDF X
                                                                            976.92
968.00
 AVN TNDF X
                 20190424
                                                978.71
                                                             969.66
                                  969.66
 ^VNINDEX
                 20190423
                                  964.84
                                                970.98
                                                             964.35
```

	5	^VNINDEX	20:	190422	963	3.78	966.69	959.33	965.86	
	6	^VNINDEX		190419		8.27		965.46	966.21	
		<pre>X.Volume.</pre>	X.Open.	X.High.	X.Low.	x.close.	X.VolumeDeal.	X.VolumeFB.	X.VolumeFS.	
	1	118539754	972.86	979.64	970.73	979.64	0	6527232	6355132	
	2	149114784	976.46	976.46	971.92	974.13	0	15370270	16830400	
	3	134071764	969.66	978.71	969.66	976.92	0	12740050	7683390	
	4	154887616	964.84	970.98	964.35	968.00	0	11690700	18355300	
	5	216344286	963.78	966.69	959.33	965.86	0	6673120	6090200	
L	6	106976093	968.27	971.73	965.46	966.21	0	3204780	4536850	

Chú ý: Cột ngày "X.DTYYYYMMDD." được trình bày theo dạng yyyyMMdd – không có dấu cách giữa năm, tháng ngày nên R hiểu đây là số nguyên. Dùng lệnh class để xem kiểu dữ liệu:

```
class(data$X.DTYYYYMMDD.)
[1] "integer"
```

Chúng ta cần chuyển đổi dữ liệu thời gian này một chút thông qua 2 bước:

Bước 1: Thêm cột strDate bằng cách lấy dữ liệu cột "X.DTYYYYMMDD." chuyển thành kiểu kí tự (chuỗi).

```
data$strDate = as.character(data$X.DTYYYYMMDD.)
class(data$strDate)
[1] "character"
```

Bước 2: Thêm cột data bằng cấy lấy dữ liệu cột "strDate" vừa thêm chuyển thành kiểu ngày bằng hàm as.Date(strDate, '%Y%m%d)

```
data$date = as.Date(data$strDate, format = '%Y%m%d')
class(data$date)
[1] "Date"
```

Chú ý: trong định dạng %Y%d%m thì chữ d và m là chữ thường.

Kiểm tra lại vài dòng dữ liệu

```
head (data)
  X.Ticker. X.DTYYYYMMDD. X.OpenFixed. X.HighFixed. X.LowFixed. X.CloseFixed. X.Volume.
X.Open. X.High. X.Low. X.Close. X.VolumeDeal.
                                                  979.64
                                                                970.73
                                                                               979.64 118539754
   ^VNINDEX
                  20190426
                                    972.86
        979.64 970.73
                                                                971.92
                                                                               974.13 149114784
   ^VNINDEX
                  20190425
                                    976.46
                                                  976.46
        976.46 971.92
                           974.13
                                                  978.71
                                                                969.66
                                                                               976.92 134071764
                                    969.66
   ^VNINDEX
                   20190424
        978.71 969.66
                           976.92
   ^VNINDEX
                   20190423
                                    964.84
                                                  970.98
                                                                964.35
                                                                               968.00 154887616
        970.98 964.35
                           968.00
964.84
                                                                959.33
                                                                               965.86 216344286
   ^VNINDEX
                   20190422
                                    963.78
                                                  966.69
        966.69 959.33
                           965.86
963.78
                                    968.27
                                                                               966.21 106976093
   ^VNINDEX
                   20190419
                                                  971.73
                                                                965.46
        971.73 965.46
                          966.21
  X.VolumeFB. X.VolumeFS. strDate date
6527232 6355132 20190426 2019-04-26
                   16830400 20190425 2019-04-25
7683390 20190424 2019-04-24
                   18355300 20190423 2019-04-23
```

```
5 6673120 6090200 20190422 2019-04-22
6 3204780 4536850 20190419 2019-04-19
```

Lúc này dữ liệu cột date được hiển thị có dấu gạch giữa năm tháng và ngày.

Xem tổng quan dữ liệu bằng lệnh summary:

```
summary(data)
    x.Ticker.
                   X.DTYYYYMMDD.
                                         X.OpenFixed.
                                                            X.HighFixed.
                                                                              X.LowFixed.
X.CloseFixed.
 ^VNINDEX: 4506
                                                                  : 100.0
                  Min.
                          :20000728
                                       Min.
                                               : 100.0
                                                          Min.
                                                                             Min.
                                                                                     : 100.0
                                                                                                М
      : 100.0
                  1st Qu.:20050926
                                        1st Qu.: 296.5
                                                          1st Qu.: 298.9
                                                                             1st Qu.: 296.3
                                                                                                1
st Qu.: 297.4
                  Median :20100412
                                       Median : 487.6
                                                          Median: 490.6
                                                                             Median: 484.0
                                                                                                М
edian: 486.9
                          :20098088
                                               : 507.6
                  Mean
                                       Mean
                                                          Mean
                                                                  : 510.1
                                                                             Mean
                                                                                     : 505.0
                                                                                                Μ
      : 507.5
                  3rd Qu.:20141019
                                        3rd Qu.: 610.7
                                                          3rd Qu.: 614.4
                                                                             3rd Qu.: 607.8
                                                                                                3
rd Qu.: 610.6
                          :20190426
                  Max.
                                       Max.
                                               :1207.6
                                                          Max.
                                                                  :1211.3
                                                                             Max.
                                                                                     :1197.4
                                                                                                М
      :1204.3
   x.volume.
                          X.Open.
                                             X.High.
                                                                 X.Low.
                                                                                  x.close.
X. VolumeDeal.
                174
                       Min.
                               : 100.0
                                                 : 100.0
                                                            Min.
                                                                    : 100.0
                                                                               Min.
                                                                                       : 100.0
Min.
                                          Min.
Min.
       :0
 1st Qu.:
            1487382
                       1st Qu.: 296.5
                                          1st Qu.: 298.9
                                                             1st Qu.: 296.3
                                                                               1st Qu.: 297.3
1st Qu.:0
Median:
           26702355
                       Median: 487.6
                                          Median: 490.6
                                                            Median : 484.0
                                                                               Median: 486.8
Median :0
 Mean
           53381363
                       Mean
                               : 507.6
                                          Mean
                                                 : 510.1
                                                            Mean
                                                                    : 505.0
                                                                               Mean
                                                                                       : 507.5
Mean
 3rd Qu.:
          93457508
                       3rd Qu.: 610.7
                                          3rd Qu.: 614.4
                                                             3rd Qu.: 607.8
                                                                               3rd Qu.: 610.7
3rd Qu.:0
         :445940510
                               :1207.6
                                                                                       :1204.3
Max.
                       Max.
                                          Max.
                                                 :1211.3
                                                            Max.
                                                                    :1197.4
                                                                               Max.
Max.
        :0
                                                                               NA's
                                                                                       :1
  X.VolumeFB.
                        X.VolumeFS
                                                  date
                                                    :2000-07-28
        :0.000e+00
                              :0.000e+00
                       Min.
                                             Min.
 Min.
                       1st Qu.:0.000e+00
 1st Qu.:0.000e+00
                                             1st Qu.: 2005-09-26
 Median :2.540e+06
                       Median :2.140e+06
                                             Median: 2010-04-12
        :1.614e+07
                               :1.625e+07
                                                     :2010-04-02
 Mean
                       Mean
                                             Mean
 3rd Qu.:6.608e+06
Max. :2.147e+09
                       3rd Qu.:5.979e+06
                                             3rd Qu.:2014-10-19
Max. :2019-04-26
                               :1.847e+09
                       Max.
```

Ghi chú:

- Trong cột 'date" cho biết dữ liệu từ ngày 28/7/2000 (dòng **Min.**) đến 26/4/2019 (Dòng **Max.**)

Thêm cột "dayOfWeek" để thể hiện Thứ trong tuần.

```
data$dayOfWeek = weekdays(date)
```

Chuyển dayOfWeek thành Factor để phục vụ cho việc phân tích

```
data$dayOfWeek = as.factor(data$dayOfWeek)
```

Xem lại tổng quan dữ liệu của dayOfWeek bằng lệnh summary bạn sẽ thấy số lương dữ liêu theo thứ.

```
summary(data$dayOfWeek)
```

н	Friday	Mondav	Thurcday	Tuesdav	Wodnocday
н	FIIUay	Monuay	Thursday	ruesuay	Wednesday
н	020	011	963	0 - 1	0.41
ı	938	911	862	854	941

Vẽ biểu đồ với thư viện zoo

Zoo hỗ trợ phân tích dữ liệu theo thời gian.

Cài đặt thư viện zoo:

```
install.packages('zoo')
install.packages('ggfortify')
library(zoo)
library(ggfortify)
```

Tạo dữ liệu x theo thời gian của giá trị thấp nhất và cao nhất của VNIndex

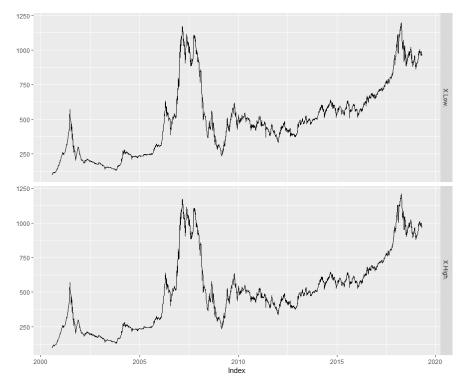
```
z = zoo(x = cbind(X.Low., X.High.), order.by = date)
```

Nhìn qua dữ liệu của biến z theo thời gian

```
x.Low. X.High.
2000-07-28 100.00 100.00
2000-07-31 101.55 101.55
2000-08-02 103.38 103.38
2000-08-04 105.20 105.20
2000-08-07 106.92 106.92
2000-08-09 108.64 108.64
```

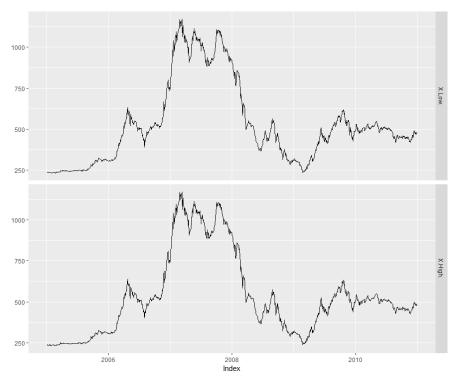
Vẽ biểu đồ VNIndex thấp nhất và cao nhất theo ngày

```
autoplot(z)
```


Nhìn vào dữ liệu giữa năm 2005 và 2010 thì có núi bất thường? Để xem chi tiết dữ liệu từ năm 2005 đến 2010 thì dùng lệnh window và vẽ biểu đồ:

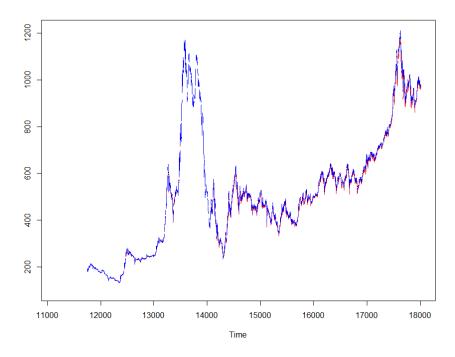
```
z1 = window(z, start = as.Date('2005/1/1'), end =
as.Date('2010/12/31'))
autoplot(z1)
```


Năm 2008 là năm khủng hoảng kinh tế nên chứng khoán lao đốc.

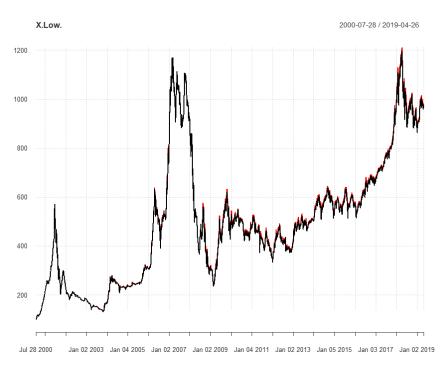
Xem giá trị Cao nhất và Thấp nhất trong cùng 1 biểu đồ

```
ts.plot(z, col = c("red", "blue"))
```


Sử dụng PerformanceAnalytics

```
install.packages('PerformanceAnalytics')
library('PerformanceAnalytics')
PerformanceAnalytics::chart.TimeSeries(z)
```


Gom dữ liệu theo tuần

Chúng ta cần bảng số liệu sau VNIndex High như sau:

	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri
W 1					
W 2					
W 3					

Sử dụng R để vẽ biểu đồ

Để xem được số liệu và biểu đồ liên quan đến chỉ số VN Index trước và sau lễ 30/4 thì cần lọc dữ liệu trước và sau ngày 30 tháng 4. Dữ liệu trong Bảng 1 ở trên có thể download tại:

"https://drive.google.com/open?id=1S3sf6YRT3Jt6a7U0n_I4mCCzKq6dqGkw"

Trong bài này dùng thư viện "ggplot2" để vẽ biểu đồ.

Trong R, dùng lệnh install.packages(...) để cài thư viện.

install.packages('ggplot2')

Các lệnh R sau đây sẽ xử lý một chút dữ liệu từ file csv và vẽ một số biểu đồ:

```
# Chon file csv sau khi download
f = file.choose()
```

```
data = read.csv(f)
data$strDate = as.character(data$DTYYYYMMDD)
data$date = as.Date(data$strDate, format = '%Y%m%d')
# Xóa côt strDate
data$strDate = NULL
data$year = as.numeric(format(data$date, "%Y"))
data$month = as.factor(format(data$date, "%m"))
data$yyyymm = as.factor(format(data$date, "%Y-%m"))
data$m = as.numeric(format(data$date, "%m"))
library(ggplot2)
attach (data)
p = ggplot(data, aes(x = yyyymm, y = Close, fill = month))
p1 = p + geom bar(stat="identity") + xlab("Ngày giao dịch trước và sau
Lễ 30/4") + ylab("Giá đóng cửa")
p1 = p1 + theme(axis.text.x = element text(angle = 90))
p1 = p1 + ggtitle("Giá đóng của chỉ số VN Index trước và sau lễ 30/4
trong 10 năm")
p1 = p1 + labs(fill = "Tháng")
plot(p1)
# Giá mở cửa
p = ggplot(data, aes(x = yyyymm, y = Open, fill = month))
p1 = p + geom bar(stat="identity") + xlab("Ngày giao dịch trước và sau
Lễ 30/4") + ylab("Giá mở cửa")
p1 = p1 + theme(axis.text.x = element text(angle = 90))
p1 = p1 + ggtitle ("Giá mở cửa chỉ số VN Index trước và sau lễ 30/4
trong 10 năm")
p1 = p1 + labs(fill = "Tháng")
plot(p1)
# Giá cho nhất
p = ggplot(data, aes(x = yyyymm, y = High, fill = month))
```

```
p1 = p + geom_bar(stat="identity") + xlab("Ngày giao dịch trước và sau
Lễ 30/4") + ylab("Giá cao nhất")
p1 = p1 + theme(axis.text.x = element_text(angle = 90))
p1 = p1 + ggtitle("Giá cao nhất chỉ số VN Index trước và sau lễ 30/4
trong 10 năm")
p1 = p1 + labs(fill = "Tháng")
plot(p1)
```

Tham khảo

https://cran.r-project.org/web/packages/timeSeries/vignettes/timeSeriesPlot.pdf

Tp.HCM, ngày 1/5/2019

Quan sát giao dịch cổ phiếu VNM (Vinamilk)

Bài viết này minh họa bằng code Python.

Đọc dữ liệu

Để lấy dữ liệu thì tôi tự viết phần mềm để sưu tầm giao dịch theo lô của cổ phiếu VNM từ trang cafef.vn và lưu trên link:

https://thachln.github.io/datasets/VNM_20200710.zip.

Dữ liệu minh họa trong bài viết này được tập hợp từ ngày 10/27/2014 đến 10/7/2020.

```
import pandas as pd
df =
pd.read_csv('https://thachln.github.io/datasets/VNM_20200710.zip')
```

Hiểu một chút về dữ liệu

Dùng hàm info()

```
df.info()
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 674488 entries, 0 to 674487
Data columns (total 4 columns):
# Column Non-Null Count D
                                 Dtype
 0
              674488 non-null
     symbol
                                 object
              674488 non-null
     time
                                 object
                                  float64
              674488 non-null
     price
     volume
              674488 non-null
                                  int64
dtypes: float64(1), int64(1), object(2)
```

Kết quả info cho thấy cột time có kiểu dữ liệu object chứ không phải là thời gian (datetime). Để chuyển kiểu cột time cho đúng kiểu thời gian thì sử dụng tiếp lệnh sau:

```
df['time'] = pd.to_datetime(df['time'])
```

Chạy lại lệnh info ở trên sẽ cho ra kết quả như sau:

```
'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 674488 entries, 0 to 674487 Data columns (total 4 columns):
     Column Non-Null Count
                                  Dtype
              674488 non-null
 0
     symbol
                                  object
               674488 non-null
                                  datetime64[ns]
     time
     price
               674488 non-null
                                  float64
               674488 non-null
     volume
                                  int64
dtypes: datetime64[ns](1), float64(1), int64(1), object(1)
```

Hàm info() cho thấy dataframe gồm 4 cột dữ liệu:

```
Cột Ý nghĩa
```

symbol	là mã cổ phiếu. Trong dữ liệu này chỉ có cổ phiếu VNM						
time	thời gian giao dịch. Kiểu dữ liệu là datetime64[ns]						
price	giá giao dịch						
volume	số lượng cổ phiếu được giao dịch						

Dùng hàm describe() và thuộc tính shape

Xem vài thông tin thống kế về dữ liệu bằng hàm describe ():

```
df.describe()
       price
674488.000000
                              volume
                        6.744880e+05
mean
           137.262721
                        1.565956e+03
            28.859136
std
min
            83.700000
25%
           117.800000
50%
           132.000000
                        3.200000e+02
           151.400000
75%
                        1.040000e+03
max
           215.000000
                       1.887654e+07
```

Xem thêm thuộc tính shape:

```
df.shape
(674488, 4)
```

Như vậy có thể tóm tắt vài chỉ số thống kê như sau:

- Dữ liệu có 674488 dòng, mỗi dòng là mỗi giao dịch.
- Giá trị mean (trung bình) cho thấy giá trung bình của cổ phiếu VNM là 138 nghìn đồng. Trung bình mỗi giao dịch 1.62×10³ = 1620 cổ phiếu.
- Độ lệch chuẩn của giá cổ phiếu là 30. Chú ý giá cổ phiếu ở đây tính bằng đơn vị là **Nghìn** đồng. Điều này nói lên điều gì? Nó phản ánh sự khác biệt về giá trong các lần giao dịch. Các mức giá giao dịch có sự khác biệt nhau tầm 30 nghìn đồng xung quanh giá trung bình.

Ở đây phải chú ý là chúng ta không có dữ liệu về các lần chia tách cổ phiếu. Mỗi lần chia tách thì giá cổ phiếu được điều chỉnh lại. Tạm thời bỏ qua yếu tố này để cho "bài tập thể dục" đơn giản.

Tương tự, bạn có thể nhìn qua các chỉ số min; max; bách phân vị 25%, 50%,
 75% của giá.

Xem vài dòng dữ liệu

```
df.head()
symbol time price volume
```

```
VNM 2020-07-10 14:47:03
                                               16660
0
                                     115.3
1
      VNM 2020-07-10 14:30:03
                                                1000
                                     115.4
      VNM 2020-07-10 14:30:01
VNM 2020-07-10 14:29:45
2
                                     115.4
                                                  450
3
                                     115.4
                                                  660
      VNM 2020-07-10 14:29:35
                                     115.4
                                                  200
```

Thêm cột ngày

Hiện tại cột time chứa thời gian giao dịch đến mức giây. Các phân tích tiếp theo của chúng ta là tính theo ngày nên cần phải thêm cột date để chứa ngày tháng năm.

```
df['date'] = df['time'].dt.date
 df.head()
  symbol 3
                                       volume
                         time
                               price
                                                      date
     VNM 2020-07-10 14:47:03
                                                2020-07-10
                                115.3
                                        16660
                               115.4
     VNM 2020-07-10 14:30:03
                                         1000
                                                2020-07-10
1
2
     VNM 2020-07-10 14:30:01
                               115.4
                                          450
                                                2020-07-10
     VNM 2020-07-10 14:29:45
                               115.4
                                          660
                                                2020-07-10
     VNM 2020-07-10 14:29:35
                               115.4
                                          200
                                                2020-07-10
```

Tính tổng giá trị giao dịch

```
df['trade value'] = df['price'] * df['volume']
 df.head()
  symbol
                                  price
                                          volume
                                                          date
                                                                 trade_value
     VNM 2020-07-10 14:47:03
VNM 2020-07-10 14:30:03
                                                   2020-07-10
                                                                   1920898.0
                                  115.3
                                           16660
                                  115.4
                                                   2020-07-10
1
                                            1000
                                                                    115400.0
                                                                     51930.0
2
     VNM 2020-07-10 14:30:01
                                  115.4
                                             450
                                                   2020-07-10
                                                   2020-07-10
3
     VNM 2020-07-10 14:29:45
                                  115.4
                                             660
                                                                     76164.0
     VNM 2020-07-10 14:29:35
                                             200
                                                   2020-07-10
                                                                     23080.0
```

Tính giá trị trung bình của cổ phiếu

Giá trị trung bình trong ngày bằng cách tính tổng các giá trị giao dịch trong ngày. Sau đó chia cho tổng lượng giao dịch trong ngày. Kết quả lưu trong dataframe mới df_avg_price.

```
df avg price = df.groupby(['date'])['volume', 'trade value'].sum()
 df avg price['avg price'] = df avg price['trade value'] /
 df avg price['volume']
 df avg price.head()
                    trade_value
            volume
                                  avg_price
date
2014-10-27
             68880
                      7223620.0
                                 104.872532
                      2892260.0
2014-10-29
             27810
                                 104.000719
2014-10-30
             49530
                      5197670.0
                                 104.939834
                                 105.593337
2014-11-03
             20410
                      2155160.0
2014-11-05
            125160
                     13045320.0
                                 104.229147
```

Xem thông tin của dataframe df_avg_price:

```
df_avg_price.info()
```

```
pandas.core.frame.DataFrame'>
<class
Index: 1318 entries, 2014-10-27 to 2020-07-10 Data columns (total 3 columns):
 #
      Column
                     Non-Null Count
                                       Dtype
 0
      volume
                     1318 non-null
                                        int64
                     1318 non-null
      trade_value
 1
                                        float64
     avg_price
                     1318 non-null
                                        float64
dtypes: float64(2), int64(1)
```

Bạn để ý thì thấy dataframe df avg price không có cột date.

Thêm cột gom nhóm vào dataframe

 $\vec{\mathrm{D}}$ ể thêm cột làm tiêu chí gop nhóm (cột date) vào dataframe thì dùng hàm reset index():

```
df_avg_price = df_avg_price.reset_index()
```

Xem lại thông tin của dataframe df avg price:

```
df avg price.info()
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 1318 entries, 0 to 1317
Data columns (total 4 columns):
     Column
                     Non-Null Count
                                        Dtype
 0
                                        object
     date
                     1318 non-null
                     1318 non-null
     volume
                                        int64
 1
      trade_value
                     1318 non-null
                                        float64
      avg_price
                     1318 non-null
                                        float64
dtypes: float64(2), int64(1), object(1)
```

Một điểm chú ý là cột date có kiểu dữ liệu là object.

Chuyển kiểu object sang dạng date

Để chuyển cột date đang là object sang kiểu thời gian thì dùng hàm pd.to_datetime(...):

```
df_avg_price['date'] = pd.to_datetime(df_avg_price['date'])
```

Xem lại thông tin:

```
df avg price.info()
       'pandas.core.frame.DataFrame'>
<class
RangeIndex: 1318 entries, 0 to 1317
Data columns (total 4 columns):
     Column
                  Non-Null Count
                                   Dtype
 0
     date
                  1318 non-null
                                   datetime64[ns]
 1
     volume
                  1318 non-null
                                   int64
 2
     trade_value
                  1318 non-null
                                   float64
                  1318 non-null
                                   float64
     avg_price
dtypes: datetime64[ns](1), float64(2), int64(1)
```

Xem vài dòng dữ liệu:

```
df avg price.head()
                                      avg_price
104.872532
               volume
                        trade_value
0 2014-10-27
                          7223620.0
                68880
  2014-10-29
                27810
                          2892260.0
                                      104.000719
                49530
                          5197670.0
 2014-10-30
                                      104.939834
3 2014-11-03
                                      105.593337
                20410
                          2155160.0
4 2014-11-05
               125160
                         13045320.0
                                      104.229147
```

Sắp xếp lại dataframe theo ngày giảm dần

```
df avg price = df avg price.sort values(by = ['date'],
 ascending=False)
 df avg price.head()
                            trade_value
78415689.0
                   volume
                                          avg_price
115.797408
                   677180
1317 2020-07-10
1316 2020-07-09
                            181141529.0
                  1560410
                                           116.085855
1315 2020-07-08
                   551310
                             63805697.0
                                          115.734699
1314
     2020-07-07
                  1024960
                            119346196.0
                                           116.439857
1313 2020-07-06
                  1319980
                            152240966.0
                                           115.335813
```

Xem vài thông tin mô tả dataframe mới

```
df avg price.describe()
                                      avg_price
1318.000000
              volume
                        trade_value
                       1.318000e+03
       1.318000e+03
count
       8.013798e+05
                       1.112912e+08
mean
                                       136.770054
                                        26.715244
       8.625206e+05
                       1.238176e+08
std
min
       2.913000e+03
                       3.612120e+05
                                        84.764400
                                       119.588663
25%
       3.382375e+05
                       4.410212e+07
50%
       6.499100e+05
                       8.893423e+07
                                       133.040233
                       1.503052e+08
75%
       1.060290e+06
                                       148.547710
       1.907396e+07
                       2.733192e+09
                                       214.305513
```

Hãy quan sát vài chỉ số của cột bên trái đối với giá trung bình của cổ phiếu (cột avg price)!

Tính chênh lệch giá giữa 2 ngày liền kề

```
df avg price['delta'] = df avg price['avg price'].diff(periods = -1)
 df avg price.head()
             volume
                     trade_value
                                                   delta
                                    avg_price
date
2020-07-10
             677180
                      78415689.0
                                   115.797408
                                              -0.288447
            1560410
                     181141529.0
                                   116.085855
2020-07-09
                                               0.351156
2020-07-08
             551310
                      63805697.0
                                   115.734699
                                              -0.705158
2020-07-07
            1024960
                     119346196.0
                                   116.439857
                                               1.104045
                     152240966.0
2020-07-06
            1319980
                                   115.335813
                                               1.370475
```

Thêm cột kí hiệu giá tăng hay giảm

Thêm cột pn (Positive or Negative) để ghi chú giá trung bình của cổ phiếu là tăng (1) hay giảm (-1) hay bằng (0) so với ngày hôm trước.

Giả định nếu giá tăng chưa tới 1 đồng thì xem như không tăng. Code bên dưới sẽ thêm côt pn với giá trị là 0 (xem như giá cổ phiếu không tăng so với ngày hôm trước.

Sau đó thiết lập lại giá trị nếu tăng trên 0.009 nghìn thì thiết lập cột pn là 1. Ngược lại nếu giảm hơn 0.009 nghìn thì thiết lập cột pn là -1.

```
df_avg_price['pn'] = 0
df_avg_price.loc[df_avg_price['delta'] > 0.009, 'pn'] = 1
df_avg_price.loc[df_avg_price['delta'] < -0.009, 'pn'] = -1</pre>
```

Xem thử kết quả

```
df avg price.head()
             volume
                      trade_value
                                     avg_price
                                                    delta
                                                           pn
date
                                    115.797408 -0.288447
             677180
2020-07-10
                       78415689.0
                                                            -1
2020-07-09
             1560410
                      181141529.0
                                    116.085855
                                                 0.351156
                                                             1
2020-07-08
             551310
                       63805697.0
                                                -0.705158
                                    115.734699
                                                            -1
2020-07-07
            1024960
                      119346196.0
                                    116.439857
                                                 1.104045
                                                             1
2020-07-06
            1319980
                      152240966.0
                                    115.335813
                                                 1.370475
```

Đến đây thì trong tay của bạn đã có dữ liệu giá trung bình cổ phiếu VNM mỗi ngày và cột delta, pn cho biết sự chêch lệch giá giữa hay ngày liền kề, cụ thể là tăng so với ngày hôm trước (cột pn có giá trị 1) hoặc giảm so với ngày hôm trước (cột pn có giá trị -1).

Xem lại các chỉ số thống kê của dataframe df avg price:

```
df avg price.describe()
                                      avg_price
1318.000000
136.770054
              volume
                        trade_value
                                                           delta
                       1.318000e+03
       1.318000e+03
                                                     1317.000000
                                                                   1318.000000
count
mean
       8.013798e+05
                       1.112912e+08
                                                        0.008295
                                                                     -0.015175
       8.625206e+05
                       1.238176e+08
                                         26.715244
                                                        2.653074
                                                                      0.997223
std
       2.913000e+03
                       3.612120e+05
                                         84.764400
                                                      -29.834159
                                                                     -1.000000
min
                                       119.588663
25%
       3.382375e+05
                       4.410212e+07
                                                       -0.871813
                                                                     -1.000000
50%
       6.499100e+05
                       8.893423e+07
                                       133.040233
                                                       -0.020519
                                                                      -1.000000
75%
       1.060290e+06
                                        148.547710
                       1.503052e+08
                                                        1.052080
                                                                       1.000000
       1.907396e+07
                       2.733192e+09
                                       214.305513
                                                       21.134308
                                                                       1.000000
```

Thống kê thử số ngày tăng, số ngày giảm

Thống kê thử số ngày tăng, số ngày giảm bằng hảm crosstab (...):

```
pn_count = pd.crosstab(index=df_avg_price['pn'], columns='count')
print(pn_count)

col_0 count
pn
-1 665
0 8
1 645
```

Số ngày tăng (645) không khác biệt lắm so với số ngày giảm (665).

Thêm cột ngày trong tuần

Thêm cột day cho 2 dataframe df và df_avg_price:

```
df['day'] = df['time'].dt.dayofweek
df_avg_price['day'] = df_avg_price['date'].dt.dayofweek
```

Xem dữ liêu của dataframe df:

```
df.head()
    symbol
                                 e price
115.3
115.4
                             time
                                            volume
                                                           date
                                                                  day
                                                                        trade_value
                                                  2020-07-10
                                                                        1920898.0
     VNM 2020-07-10 14:47:03
                                           16660
                                                                  4
     VNM 2020-07-10 14:30:03
                                                                         115400.0
1
                                            1000
                                                  2020-07-10
                                                                  4
2
     VNM 2020-07-10 14:30:01
                                 115.4
                                             450
                                                  2020-07-10
                                                                          51930.0
     VNM 2020-07-10 14:29:45
                                                  2020-07-10
                                                                  4
                                 115.4
                                             660
                                                                          76164.0
     VNM 2020-07-10 14:29:35
                                             200
                                                  2020-07-10
                                                                  4
                                                                          23080.0
                                 115.4
```

Xem dữ liệu của dataframe df avg price:

```
df avg price.head()
                                              avg_price
115.797408
                                                                             day
4
                     volume
                               trade_value
                                                                delta
             date
                                                           -0.288447
1317 2020-07-10
                     677180
                                78415689.0
                                                                         -1
1316 2020-07-09
1315 2020-07-08
                                                                                3
2
                               181141529.0
                    1560410
                                              116.085855
                                                            0.351156
                                                                          1
                                              115.734699
                                                           -0.705158
                     551310
                                63805697.0
                                                                         -1
1314 2020-07-07
                    1024960
                               119346196.0
                                              116.439857
                                                            1.104045
                                                                                1
                                                                          1
1313 2020-07-06
                    1319980
                               152240966.0
                                              115.335813
                                                                                0
```

Đếm số lượng các thứ trong tuần

Sử dùng hàm crosstab():

Tra lịch ngày 10/7/2020 là thứ Sáu, thuộc tính dayofweek của cột date cho giá tri là 4 (cột day)

Hàm crosstab (...) ở trên cho thấy thứ trong tuần được đánh số từ 0 tới 4 tương ứng với Thứ Hai đến Thứ Sáu.

Thống kê số ngày tăng/giảm/không đổi theo thứ trong tuần

```
df_day_pn = pd.crosstab(df_avg_price['day'], df_avg_price['pn'])
```

```
df day pn
pn
day
0
                      1
        -1
       138
               2
                   118
1
2
3
               3
                   120
       137
                   143
       126
                   140
       143
                   124
```

Kết quả cho thấy vài thông tin:

- Trong Thứ 2, số ngày giảm là 138, số ngày tăng là 118. Chú ý khái niệm Tăng/Giảm ở đây là so với ngày giao dịch trước đó (ở đây là Thứ Sáu tuần trước).
- Trong Thứ 3, số ngày giảm là 137, số ngày tăng là 120.
- Trong Thứ 4, số ngày giảm là 121, **số ngày tăng là 143**.
- Trong Thứ 5, số ngày giảm là 126, số ngày tăng là 140.
- Trong Thứ 6, **số ngày giảm là 143**, số ngày tăng là 124.

Theo số liệu thì Thứ 4 và Thứ 6 có vẻ ngược nhau. Thứ 4 thì tăng nhiều hơn so với giảm. Thứ 6 thì giảm nhiều hơn là tăng.

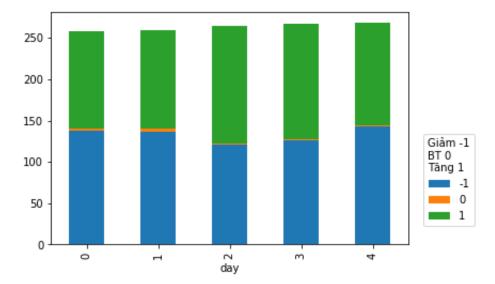
Vẽ biểu đồ

```
import matplotlib.pyplot as plt

df_day_pn.plot.bar(stacked=True)

plt.legend(title='Giam -1\nBT 0\nTăng 1', bbox_to_anchor=(1.2, 0.5))

plt.show()
```


Câu hỏi đặt ra ở đây là số ngày tăng hoặc giảm trong một thứ nào đó có ý nghĩa thống kê hay không?

Ví dụ nhìn biểu đồ thì có vẻ ngày thứ 4 là tỉ số Tăng/Giảm nhiều nhất.

Xem lại dữ liệu ngày Thứ 4 (cột day = 2)

```
df_day_pn

pn -1 0 1
day
0 138 2 118
1 137 3 120
2 121 1 143
3 126 1 140
4 143 1 124
```

Trong bộ dữ liệu có 121 + 1 + 143 = 265 ngày thứ Tư. Trong đó có 121 ngày giảm (chiếm 121/265 = 45.66%) và 143 ngày tăng, chiếm 143/265 = 53.96%)

Thử tính chỉ số ztest và p-value (Xem lại kiến thức Ngày 3, Bài 14: So sánh 2 tỉ lệ)

```
import numpy as np
from statsmodels.stats.proportion import proportions ztest

# Count là số ngày tăng và số ngày giảm trong thứ 4
count = np.array([143, 121])
nobs = np.array([265, 265])
zstat, pval = proportions_ztest(count, nobs)
print('Ti số ztest:', zstat)
print('Trị số p:', pval)

Tỉ số ztest: 1.9112514762620285
Trị số p: 0.05597227155191926
```

Chỉ số ztest là 1.9, gần 2 lần. Chứng tỏ **có thể có sự khác biệt giữa số ngày tăng và số ngày giảm của cổ phiếu VNM trong Thứ 4**. Đồng thời trị số p = 0.056, hơi lớn hơn 0.05. Về lý thuyết diễn giải theo trị số p là không có ý nghĩa thống kê.

Tuy nhiên, giá trị ztest và trị số p đang rất sát ngưỡng "có ý nghĩa thống kê". Kết quả này rất đáng xem xét giả thuyết: **Vào ngày thứ 4 thì cổ phiếu VNM thường là tăng**. Nhìn vào biểu đồ sẽ suy đoán là ngày Thứ 5 đa số sẽ tăng. Sau đó đến ngày Thứ 6 thì đa số sẽ giảm.

Phần kiểm chứng giả thuyết trên thì nhường lại cho các chuyên gia về cổ phiếu nhé!

Nhìn bảng số liệu theo %

Thống kê theo % bằng cách sử dụng hàm pd.crosstab(...) với tham số normalize:

Đọc và vẽ tín hiệu âm thanh

Bài viết này minh họa bằng code Python.

Tài liêu tham khảo chính:

eBook "Python Machine Learning Cookbook", (Packt Publishing, 2019) của Prateek Joshi.

Tải file https://thachln.github.io/datasets/good-morning.wav về đường dẫn "D:/ai2020/data/good-morning.wav" và thực thi đoạn code sau:

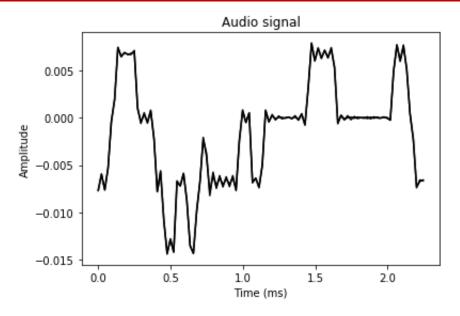
```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from scipy.io import wavfile
# Read the input file
wav file path = 'D:/ai2020/data/good-morning.wav'
sampling freq, audio = wavfile.read(wav file path)
print('\nSampling frequence:', sampling freq)
# Print the params
print('\nShape:', audio.shape)
print('Datatype:', audio.dtype)
print('Duration:', round(audio.shape[0] / float(sampling freq), 3),
'seconds')
# Normalize the values
audio = audio / (2.**15)
# Extract first 100 values for plotting
audio = audio[0:100]
# Build the time axis
x values = np.arange(0, len(audio), 1) / float(sampling freq)
# Convert to seconds
x values *= 1000
```

```
# Plotting the chopped audio signal
plt.plot(x_values, audio, color='black')
plt.xlabel('Time (ms)')
plt.ylabel('Amplitude')
plt.title('Audio signal')
plt.show()
```

Sampling frequence: 44100

Shape: (33897, 2) Datatype: int16

Duration: 0.769 seconds

Một chút phân tích:

Bước 1: Import thư viện

Import các gói thư viện trong 3 dòng dầu tiên:

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from scipy.io import wavfile
```

Bước 2: Đọc file âm thanh và xem tần số mẫu

Đọc file âm thanh từ thư mục và hiển thị tần số mẫu.

```
# Read the input file
wav file path = 'D:/ai2020/data/good-morning.wav'
sampling freq, audio = wavfile.read(wav file path)
print('\nSampling frequence:', sampling_freq)
```

Sampling frequence: 44100

Ghi chú:

File âm thanh (trong ví dụ này là file good-morning.wav là do tôi tự thu âm bằng phần mềm Audacity) là một file trên máy tính được lưu trữ dạng số (digitized version) của tín hiệu âm thanh thật (actual audio signals, trong tường hợp này là giọng nói "good morning" của tôi). Trong khi thu âm thì phần mềm Audacity mặc định cấu hình tần số mẫu (sample) là 44100 Hz. Tức là mỗi một giây phần mềm Audacity (kèm micro của máy tính) thu được 44100 phần tín hiệu âm thanh (audio parts). Nói cách khác mỗi phần tín hiệu này được lưu trong 1/44100 giây. Khi tần số lấy mẫu (sampling rate) cao thì chúng ta sẽ cảm giác tín hiệu âm thanh liên tục khi nghe lại bằng các thiết biệt phát âm thanh (audio players)

Bước 3: Xem tham số của âm thanh

Ba dòng tiếp theo hiển thị thêm các tham số của âm thanh

```
print('\nShape:', audio.shape)
print('Datatype:', audio.dtype)
print('Duration:', round(audio.shape[0] / float(sampling freq), 3),
    'seconds')

Shape: (33897, 2)
Datatype: int16
Duration: 0.769 seconds
```

Kết quả cho thấy có 2 luồng âm thanh, mỗi luồng có 33897 tín hiệu. Mỗi tín hiệu (audio signal) được lưu trong số nguyên có độ dài 16bit.

Tính độ dài của đoạn âm thành bằng cách: lấy số tín hiệu nhân với $1/\text{sampling_freq: }33897*1/44100 \approx 0.769$ **giây**.

Bước 4: Chuẩn hóa tín hiệu

Do tín hiệu âm thanh (audio signal) được lưu trong số nguyên có dấu với độ dài 16bit, nên chuẩn hóa bằng cách lấy độ lớn của tín hiệu chia cho 2^15

```
audio = audio / (2.**15)
```

Bước 5: Chọn tín hiệu để vẽ biểu đồ

Chọn 100 giá trị của tín hiệu đầu tiên:

```
audio = audio[0:100]
```

Tải sách nói "Từ tốt đến vĩ đại"

Mã nguồn Python sau đây sẽ giúp bạn tải các file audio sách nói "Từ Tốt Đến Vĩ Đại" từ trang web https://phatphapungdung.com/sach-noi/tu-tot-den-vi-dai-171248.html về thư mục 'D:/Temp/Tu-tot-den-vi-dai/'.

Hãy tự khám phá nội dung mã nguồn và sửa lại thư mục theo ý bạn nhé.

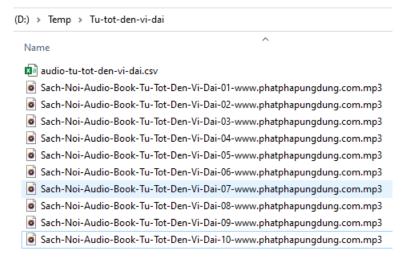
Gợi ý: Nên copy & paste mã nguồn vào phần mềm Spyder (xem lại Bài 4), chọn các dòng code và nhấn F9 để chạy các dòng đã chọn)

```
import bs4
from bs4 import BeautifulSoup
import json
import requests
import pandas as pd
import os
from pathlib import Path
# Download audio from <url> to <outFolder? with filename <audioName>
def downloadAudio(url, outFolder, audioName='null'):
  if (audioName == 'null'):
     audioName = Path(url).name
  fileOut = Path(os.path.join(outFolder, audioName))
  response = requests.get(url)
  fileOut.write bytes(response.content)
  return
# Get list of audio link and title from website
# @return dataframe(title, url)
def parseData():
  titles = []
  urls = []
  url = 'https://phatphapungdung.com/sach-noi/tu-tot-den-vi-dai-
171248.html'
```

```
response = requests.get(url)
    html soup = BeautifulSoup(response.text, 'html.parser')
    html data = html soup.find('div', {'class': 'fp-playlist-
external'})
    # article containers = html soup.find all("div", class = "fp-
playlist-external is-audio")
    # content = article containers.text
    # print(html data)
    for e in html data:
        if isinstance(e, bs4.element.Tag):
            print(type(e))
            print('Element:', e)
            data item json = e['data-item']
            print('Type of data item', type(data item json))
            json data = json.loads(data item json)
            print('Sources:', json data['sources'])
            print('Title', json data['fv title'])
            title = json data['fv title']
            print("Type of json data[sources]:",
type(json data['sources']))
            print("Type of json data[sources][0]:",
type(json data['sources'][0]))
            dict data = json data['sources'][0]
            print(dict data['src'])
            url = dict data['src']
            print('Parsed data: (Title, Url)=', title, url)
            titles.append(title)
            urls.append(url)
```

```
else:
            print('No parse:', type(e))
    return pd.DataFrame({'title': titles, 'url': urls})
# Change your folder to contains books
outFolder = 'D:/Temp/Tu-tot-den-vi-dai/'
# Create root folder
if (not os.path.exists(outFolder)):
    os.mkdir(outFolder)
df = parseData()
# Write dataframe into CSV
df.to csv(os.path.join(outFolder, 'audio-tu-tot-den-vi-dai.csv'),
encoding='utf-8')
# Scan all data frame of free books
for index, row in df.iterrows():
   url = row['url']
    title = row['title']
    print('...')
    downloadAudio(url, outFolder)
```

Kết quả được thư mục như sau:

Vẽ bản đồ Việt Nam

Cài thư viện

```
install.packages('raster')
```

Lấy dữ liệu bản đồ Việt Nam

```
# Lấy dữ liệu cho VN ở cấp tỉnh:
 library(raster)
 vietnam = getData('GADM', country = 'Vietnam', level = 1)
 head (vietnam)
   GID_0
         NAME_0
                                         NAME_1 VARNAME_1 NL_NAME_1
                   GID_1
                                                                          TYPE_1
     VNM Vietnam VNM.1_1
                                       An Giang
                                                 An Giang
                                                                < NA > T < U + 1EC9 > nh
12
     VNM Vietnam VNM.2_
                               B<U+1EA1>c Liêu
                                                 Bac Lieu
                                                                <NA> T<U+1EC9>nh
23
                                                                <NA> T<U+1EC9>nh
     VNM Vietnam VNM.3_1
                              B<U+1EAF>c Giang Bac Giang
34
     VNM Vietnam VNM.4_1 B<U+1EAF>c K<U+1EA1>n
                                                  Bac Kan
                                                                <NA> T<U+1EC9>nh
     VNM Vietnam VNM.5_1
                                                                <NA> T<U+1EC9>nh
45
                               B<U+1EAF>c Ninh Bac Ninh
     VNM Vietnam VNM.6_1
56
                                B<U+1EBF>n Tre
                                                  Ben Tre
                                                                <NA> T<U+1EC9>nh
  ENGTYPE_1 CC_1 HASC_
   Province <NA>
                   VN.AG
12
   Province <NA>
                   VN.BL
23
   Province <NA>
                   VN.BG
34
   Province <NA>
                   VN.BK
                   VN.BN
45
   Province <NA>
   Province <NA>
                   VN.BR
```

Xem các cột dữ liệu

```
names(vietnam)

[1] "GID_0" "NAME_0" "GID_1" "NAME_1" "VARNAME_1" "NL_NAME_1" "TY PE_1"

[8] "ENGTYPE_1" "CC_1" "HASC_1"
```

Xem kiểu dữ liệu của biến vietnam

```
class(vietnam)
[1] "SpatialPolygonsDataFrame"
attr(,"package")
[1] "sp"
```

Plot bản đồ

```
plot(vietnam)
```


Ghi chú: Có vẻ dữ liệu về Quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa của Việt Nam không rõ ràng.

```
Code đầy đủ

# Lấy dữ liệu cho VN ở cấp tỉnh:
library(raster)
vietnam = getData('GADM', country = 'Vietnam', level = 1)
plot(vietnam)
```

Đọc ảnh y khoa DiCOM

Cài đặt thư viện

```
pip install pydicom
```

Code Python

Đoạn code code sẽ đọc ảnh DiCOM từ thư mục, hiển thị vài thông tin cơ bản và hiển thị ảnh:

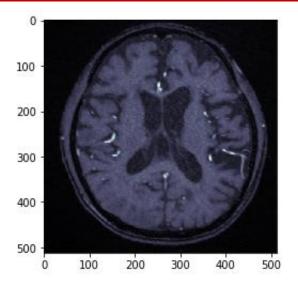
Tham khảo code:

https://pydicom.github.io/pydicom/stable/auto_examples/input_output/plot_read_dicom.html

```
import matplotlib.pyplot as plt
import pydicom
filePath = 'D:/ai2020/data/mri/ThachLN.dcm'
dataset = pydicom.dcmread(filePath)
print("Storage type....:", dataset.SOPClassUID)
pat name = dataset.PatientName
display name = pat name.family_name + ", " + pat_name.given_name
print("Patient's name...:", display name)
print("Patient id.....", dataset.PatientID)
print("Modality.....", dataset.Modality)
print("Study Date.....", dataset.StudyDate)
if 'PixelData' in dataset:
   rows = int(dataset.Rows)
    cols = int(dataset.Columns)
    print("Image size.....: {rows:d} x {cols:d}, {size:d}
bytes".format(
        rows=rows, cols=cols, size=len(dataset.PixelData)))
    if 'PixelSpacing' in dataset:
        print("Pixel spacing...:", dataset.PixelSpacing)
# use .get() if not sure the item exists, and want a default value if
missing
print("Slice location...:", dataset.get('SliceLocation', "(missing)"))
```

```
# plot the image using matplotlib
plt.imshow(dataset.pixel_array, cmap=plt.cm.bone)
plt.show()

Storage type....: 1.2.840.10008.5.1.4.1.1.4
Patient's name...: Le Ngoc Thach,
Patient id.....: ThachLN.github.io
Modality.....: MR
Study Date.....: 20200608
Image size.....: 512 x 512, 524288 bytes
Pixel spacing...: [0.3515625, 0.3515625]
```


Xem toàn bộ dữ liệu của Dataset

Slice location...: 25.713560265779

Trong ví dụ trên bạn thấy có một đối tượng là Dataset chứa toàn bộ thông tin về ảnh DiCOM. Đoạn code sau hiển thị toàn bộ thông tin của file ảnh (bạn thay đường dẫn filePath trỏ tới ảnh trong máy bạn) bằng cách duyệt từng phần tử (element) trong dataset)

```
import pydicom
filePath = 'D:/Thach/DICOM1'
dataset = pydicom.dcmread(filePath)

for elem in dataset:
    print(elem)
```

Kết quả có dạng như sau:

```
      (0008, 0008) Image Type
      CS: ['ORIGINAL', 'PRIMARY', 'M'

      ', 'ND', 'NORM']
      DA: '20200511'

      (0008, 0012) Instance Creation Date
      TM: '135512.445000'

      (0008, 0013) Instance Creation Time
      UI: MR Image Storage

      (0008, 0016) SOP Class UID
      UI: 1.3.6..366.0

      (0008, 0020) Study Date
      DA: '20200511'

      (0008, 0021) Series Date
      DA: '20200511'
```

```
(0008, 0022) Acquisition Date
                                                                       DA: '20200511'
(0008, 0023) Content Date
                                                                       DA: '20200511'
(0008, 0030) Study Time
(0008, 0031) Series Time
(0008, 0032) Acquisition Time
                                                                       TM: '135300.695000'
TM: '135512.442000'
                                                                       TM: '135444.742500'
(0008, 0033) Content Time
(0008, 0050) Accession Number
(0008, 0060) Modality
(0008, 0070) Manufacturer
                                                                       TM: '135512.445000'
                                                                       SH:
                                                                       CS:
                                                                             'MR'
                                                                             'MYWORKSPACE.VN'
                                                                       LO:
(0008, 0080) Institution Name
                                                                             'BV LÊ NGỌC THẠCH'
(0008, 0081) Institution Address
                                                                       ST: '123 THÀNH PHỐ THỦ ĐỰC'
```

Dấu ... có nghĩa là còn nhiều thông tin nữa mà tôi không đưa và eBook được. Trong đó 3 dòng cuối cùng là tôi sửa lại cho vui.

Một câu hỏi đặt ra là bạn muốn chia sẻ ảnh này cho đồng nghiệp nhưng không muốn giữ lại các thông tin mang tính nhạy cảm. Tức là bạn muốn thay thế các dữ liệu riêng tư của bệnh nhân, bệnh viện bằng các thông tin chung chung (gọi là anonymous data) thì làm sao? Phần tiếp theo sẽ có lời giải.

Xóa dữ liệu riêng tư trong ảnh DICOM

Đoạn code Python sau dựa vào địa chỉ của vùng dữ liệu trong dataset để thay đổi giá trị của dataset. Sau đó lưu thông tin đã chỉnh sửa thành file DICOM mới:

```
import pydicom
filePath = 'dicom file'
dataset = pydicom.dcmread(filePath)

# Patient's Name
dataset[0x0010, 0x0010].value = 'NO Manufacturer'
dataset[0x0008, 0x0070].value = 'NO Manufacturer'
dataset[0x0008, 0x0080].value = 'NO NAME'
dataset[0x0008, 0x0081].value = 'NO ADDRESS'

# Write to new file
dataset.save_as('new_file')
```

Áp dụng biến đổi Fourier cho ảnh

Biến đổi Fourier (Fourier Transformation) là kỹ thuật giúp lọc và làm giảm thông tin nhiễu của thông tin nói chung. Trong bài này chúng ta áp trải nghiệm Code Python để ứng dụng kỹ thuật Fourier Transformation để lọc thông tin nhiễu trong ảnh.

Đọc ảnh từ Internet

Đoạn code sau đọc một hình ảnh từ Internet và hiển thị bằng hàm matplotlib.pyplot.imshow(...).

```
import cv2
import numpy as np
import urllib
import matplotlib.pyplot as plt

url = 'https://thachln.github.io/datasets/ThachLN.png'
resp = urllib.request.urlopen(url)

img = np.asarray(bytearray(resp.read()), dtype="uint8")
img = cv2.imdecode(img, cv2.IMREAD_COLOR)
```

Lưu ảnh vào thư mục

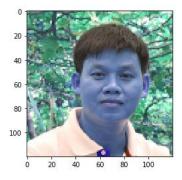
Để đảm bảo biến img chứa được ảnh đúng chính xác thì hãy thử lưu lại và dùng phần mềm xem ảnh để kiểm tra lại.

```
cv2.imwrite('D:/Temp/ThachLN.png', img)
```

Hiển thị ảnh

Dùng lệnh imshow(...) trong thư viện matplotlib.pyplot

```
plt.imshow(img)
```

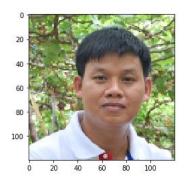

Có vẻ màu sắc hiển thị không được đúng?

Hãy thêm dòng code sau rồi gọi lại lệnh plot.imshow (...):

```
img = cv2.cvtColor(img, cv2.COLOR_BGR2RGB)
```

bạn sẽ thấy hình được hiển thị đúng màu như hình gốc:

Lý giải cho điều này như sau: thư viện OpenCV đọc nội dung file ảnh vào lưu dạng mảng nhiều chiều (multi-dimensional) NumPy với thứ tự màu sắc là BGR (Blue Green Red). Trong khi đó việc hiển thị hình ảnh lên màn hình máy tính theo thứ tự màu sắc là RGB. Vì vậy cần có lệnh để hoán chuyển thứ tự màu sắc như trên. Trong hằng số COLOR_BGR2RGB của OpenCV, số 2 viết là two, đọc cũng là to, ý là **BGR to RGB**.

Đọc ảnh vào chế độ xám

Code Python được viết lại đầy đủ như sau:

```
import cv2
import numpy as np
import urllib
import matplotlib.pyplot as plt

url = 'https://thachln.github.io/datasets/ThachLN.png'
resp = urllib.request.urlopen(url)

img = np.asarray(bytearray(resp.read()), dtype="uint8")
img = cv2.imdecode(img, cv2.IMREAD_GRAYSCALE)

img = cv2.cvtColor(img, cv2.COLOR BGR2RGB)
plt.axis('off')
plt.imshow(img)
```


Sử dụng Fast Transform Fourier

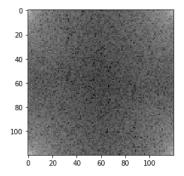
Đoan code sau dùng OpenCV đọc ảnh với tham số cv2.COLOR_BGR2BGRA Sử dụng hàm fft2 trong thư viện NumPy.fft

```
import cv2
import numpy as np
import urllib
import matplotlib.pyplot as plt

url = 'https://thachln.github.io/datasets/ThachLN.png'
resp = urllib.request.urlopen(url)

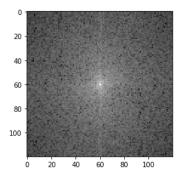
img = np.asarray(bytearray(resp.read()), dtype="uint8")
img = cv2.imdecode(img, cv2.COLOR_BGR2BGRA)

img_spectrum = np.fft.fft2(img)
plt.imshow(np.log(1+np.abs(img_spectrum)), 'gray')
```

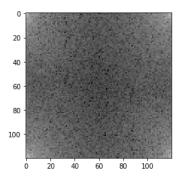

Tiếp tục xử lý bằng hàm np.fft.fftshift:

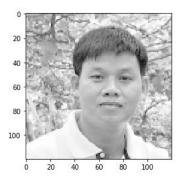
```
img centered spectrum = np.fft.fftshift(img spectrum)
plt.imshow(np.log(1+np.abs(img_centered_spectrum)), 'gray')
```


img decentralized = np.fft.ifftshift(img centered spectrum)
plt.imshow(np.log(1+np.abs(img decentralized)), 'gray')

img processed = np.fft.ifft2(img decentralized)
plt.imshow(np.log(1+np.abs(img processed)), 'gray')

Sử dụng Git

Giới thiệu

Trong thực tế khi có nhiều người làm việc chung với nhau trong một dự án mà sản phẩm số dưới dạng file trên máy tính thì cần có các công cụ hỗ trợ. Cụ thể là cần công cụ giải quyết các tình huống sau:

- Làm sao để có một nơi để lưu trữ file chung?
- Trường hợp hai hoặc nhiều người cùng chỉnh sửa một file thì làm sao? Đặc biệt là các file mã nguồn của phần mềm máy tính, trong đó có nhiều đoạn code có thể được nhiều lập trình viên chỉnh sửa cùng một lúc rồi nộp lên server?
- Làm sao lưu lại toàn bộ lịch sử và dữ liệu mà mọi người đã nộp lên server?
- Làm sao chốt các phiên bản phần mềm để phát hành (release).

Để giải quyết nhu cầu này thì các công ty sẽ triển khai một hệ thống gọi là Version Control System (Hệ thống Quản lý Phiên bản). Có nhiều giải pháp hoặc cách thức quản lý phiên bản, trong đóng có 2 dạng phổ biến là SVN và GIT. Mỗi giải pháp thì có nhiều phần mềm cụ thể của nhiều hãng cung cấp.

Ví dụ hãng GitHub cung cấp cho cả thế giới trang web https://github.com để giúp người dùng cũng như doanh nghiệp có thể tạo và quản lý dự án phần mềm. Đối với doanh nghiệp muốn có một hệ thống tương tự như trang **github.com** thì có thể triển khai phần mềm GitLab (xem trang https://gitlab.com/). Hãng Microsoft cũng cung cấp hệ thống Azure cho phép người dùng quản lý dự án phần mềm trên trang http://dev.azure.com/. Cái hay của các trang github.com, gitlab.com, dev.azure.comnày là vừa cho người dùng tạo tài khoản để **dùng miễn phí**, vừa có chế độ tính tiền (tùy theo nhu cầu và tính năng sử dụng). Vì các trang web này dùng chung giải pháp gọi là GIT nên tôi gọi chung là **Git Server**.

Trong bài viết này tôi giải thích các nội dung sau:

- ① Cách khai thác các dự án có sẵn trên Git Server. Cụ thể là minh họa cách lấy dự án từ các trang github.com, gitlab.com, dev.asuzre.com.
- ② Cách "sao chép" dự án có sẵn trên github.com để chỉnh sửa lại theo ý của mình.
- ③ Cách tạo dự án cho mình và cho nhóm để cùng làm việc trên Git Server. Cụ thể là minh họa trên các trang github.com, gitlab.com, dev.asuzre.com.

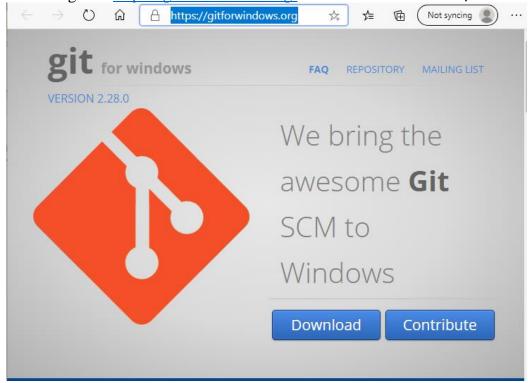
Cài đặt phần mềm Git cho Windows

Để khai thác được GitServer thì trên máy tính dùng Windows cần cài hai phần mềm phổ biến gồm:

- ① git for windows
- ② TortoiseGit

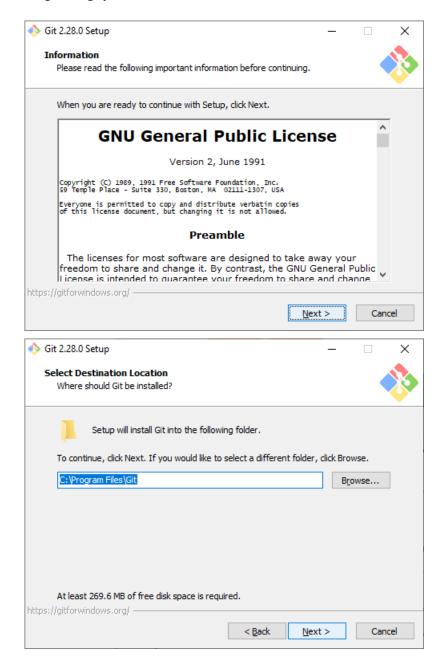
Tải và cài đặt gitforwindows

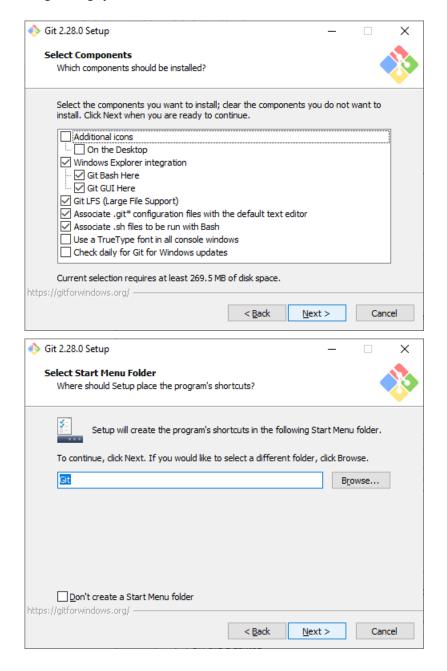
Ban vào trang web https://gitforwindows.org/ bấm nút Download để tại file cài đặt.

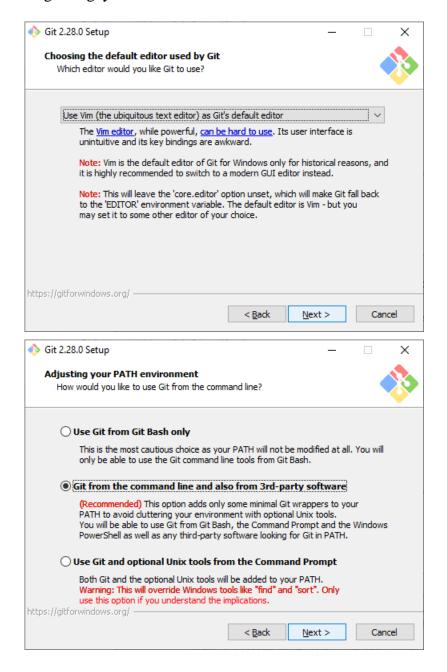

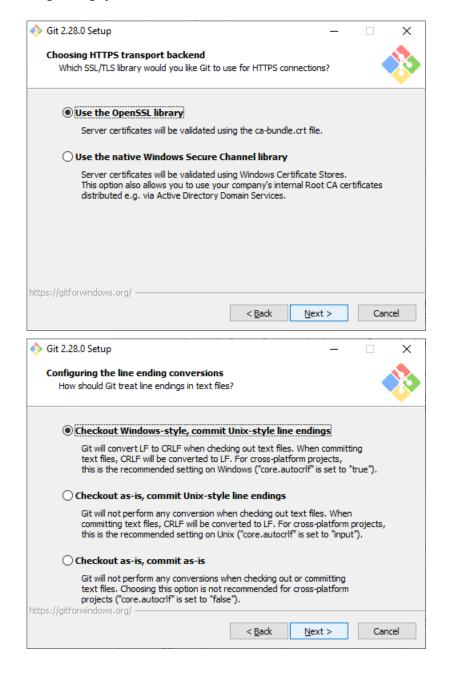
Máy của tôi là Windows 64 bit nên tải file có phiên bản hiện tại 2.28.0 như sau: **Git-2.28.0-64-bit.exe**.

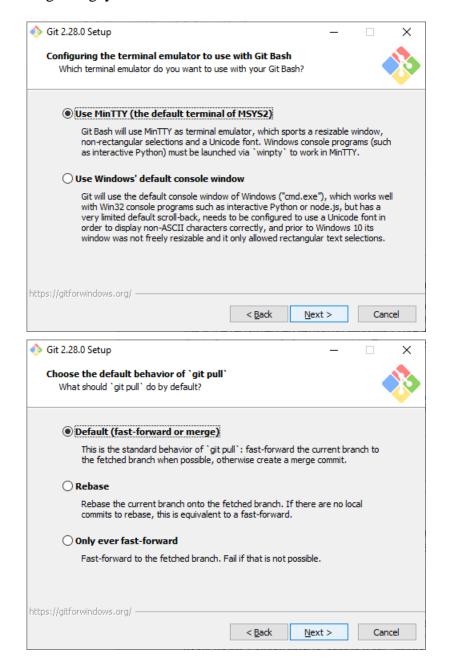
Sau khi tải về máy thì double-click (nhấn chuột hai lần liên tục) vào tên file để cài đặt. Hãy đọc qua các màn hình cài đặt, hiểu được chút nào thì hiểu và nhất nút Next cho đến Finish.

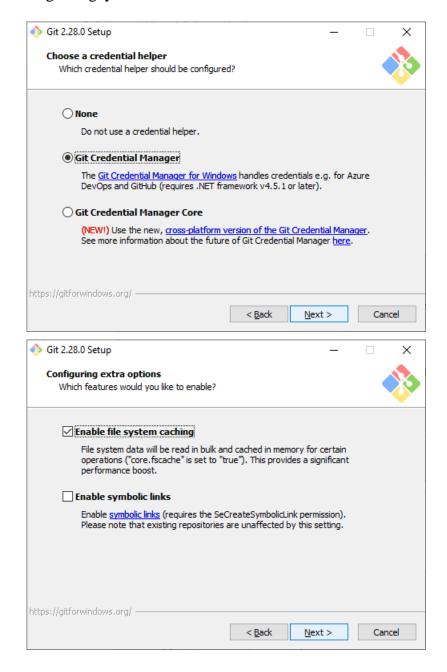

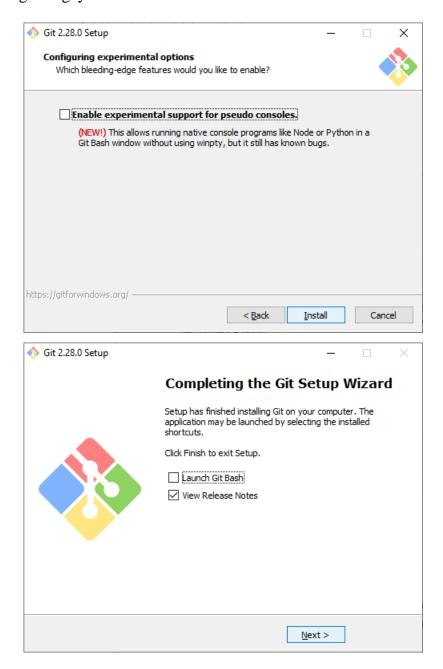

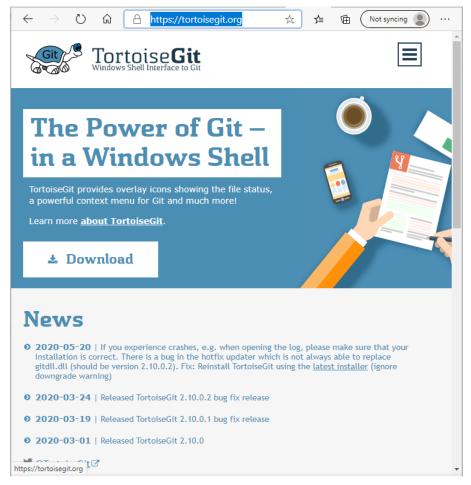

Đối với các bạn quen gõ lệnh thì gitforwindows này là đủ cho các bạn dùng. Tuy nhiên không phải ai cũng rành máy tính và nhớ được lệnh nên tôi khuyến nghị là nên dùng thêm phần mềm có giao diện tương đối dễ dùng là TortoiseGit.

Cài đặt TortoiseGit

Bạn vào trang web https://tortoisegit.org/ để tải phiên bản mới nhất.

Tại thời điểm tài liệu này được viết thì TortoiseGit có phiên bản mới nhất là 2.10.0.2. Tôi dùng Windows 64 bit nên tải file TortoiseGit-2.10.0.2-64bit.msi.

Sau khi tải file về máy thì thực thi bằng cách double-click lên nó.

Quá trình cài đặt cũng tương tự như cài gitforwindow. Chủ yếu là nhấp nút Next.

Should you wish to modify or redistribute this program, or any part of it, you should read the full terms and conditions set out in the license agreement before doing so.

If you simply wish to install and use this software, you need only be aware of the

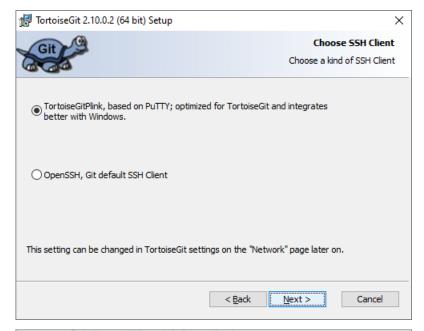
< Back

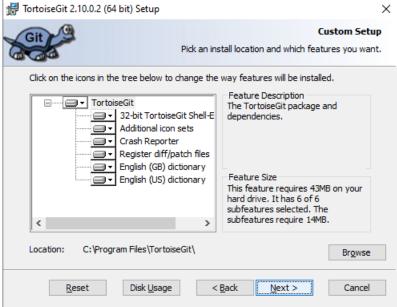
Cancel

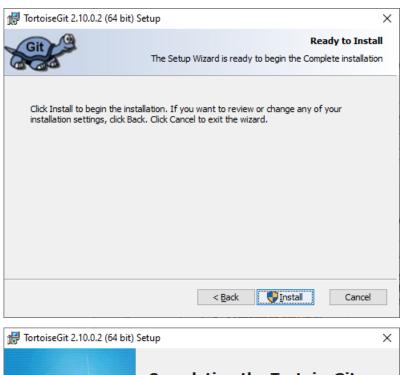
find it on our website at https://tortoisegit.org/

A copy of the license is available on our website.

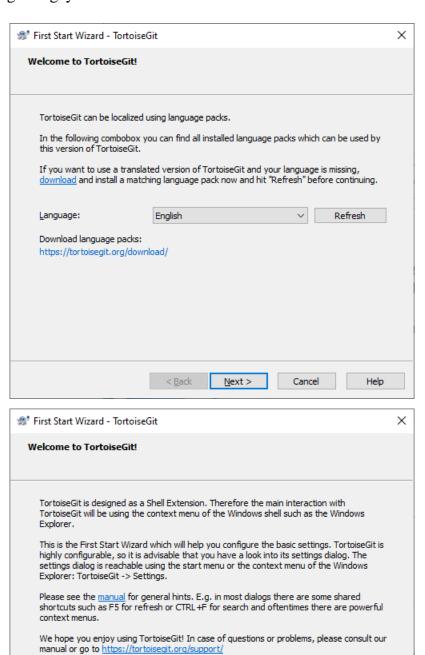
disclaimer conditions in the license, which are set out below.

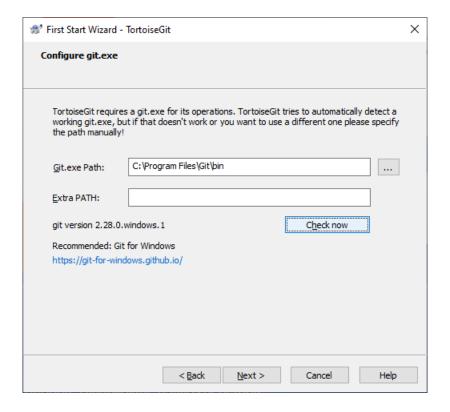

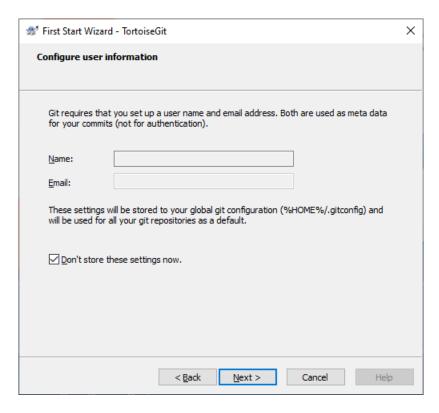
< <u>B</u>ack

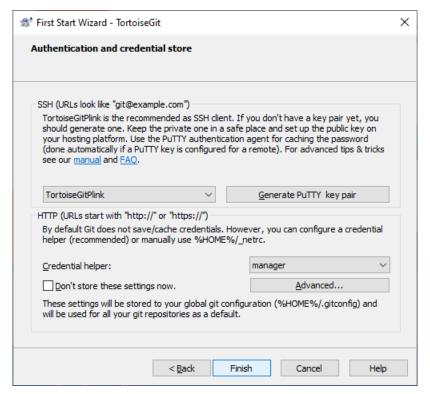
Next >

Cancel

Help

Clone dự án có sẵn từ GitServer

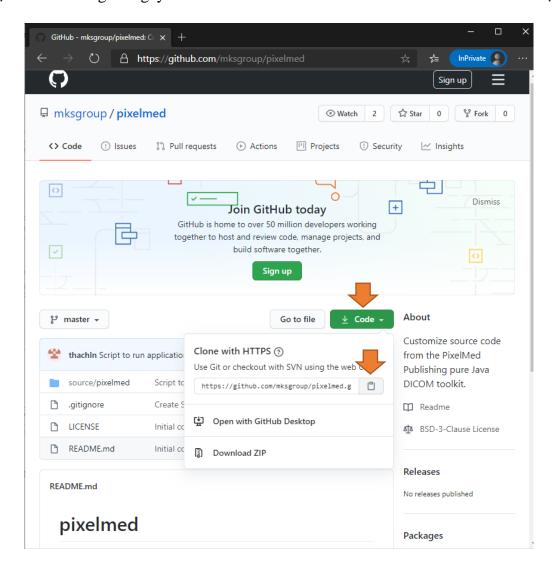
Clone là quá trình tạo bản sao toàn bộ dữ liệu của dự án từ trên GitServer về máy tính của người dùng. Sau khi Clone thì trên máy tính người dùng có thư mục dữ liệu của dự án để sẵn sàng làm việc (thêm/xóa/chỉnh sửa file).

Clone Dự án từ github.com

Bước 1: Copy đường dẫn git của dự án

Ví dụ bạn được một đồng nghiệp chia sẻ là có một dự án cung cấp mã nguồn xử lý ảnh DiCOM tại link: https://github.com/mksgroup/pixelmed

Bạn có thể mở website lên xem và nhớ copy địa chỉ bằng cách quét chọn (select) địa chỉ và nhấn phím Ctrl + C. Một cách khác bấm vào nút rồi sau đó bấm vào biểu tượng bên phải ô địa chỉ như hình bên dưới:

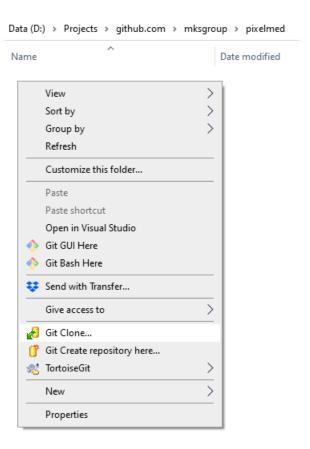
Bước 2: Tạo thư mục để chuẩn bị chứa dự án

Để tổ chức thư mục rõ ràng thì tôi khuyến nghị bạn tạo thư mục như sau để chuẩn bị clone dự án "pixelmed" trên đường link https://github.com/mksgroup:

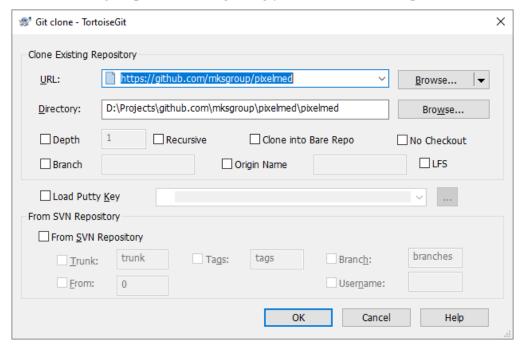
Khi bạn clone dự án khác từ github.com thì tạo thư mục tương tự, thay đổi phần in đậm.

Bước 3: Clone dự án từ dường dẫn Internet về thư mục

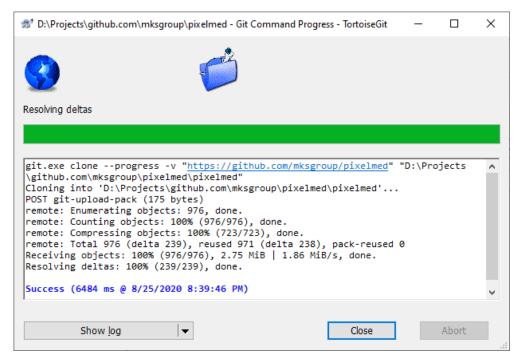
Bên trong thư mục dự án đang mở bằng chương trình File Explorer, nhấp phải chuột, chọn menu "Git clone...".

Hộp thoại **Git clone** sẽ hiện với đường dẫn URL chính là đường dẫn đã copy trong bước 1. Trường hợp URL không đúng ý bạn thì có thể nhập lại.

Nhấn OK để thực hiện. Nếu may mắn thì kết quả không có lỗi như bên dưới.

 $Xem \ k\acute{e}t \ quả \ trong \ thư \ mục: \ D:\ Projects\ github.com\ mksgroup\ pixelmed\ pixelmed$

Trong đó sẽ có thư mục ".git". Đây là thư mục ẩn (hidden) để chứa các dữ liệu đặc biệt để phần mềm git xử lý dữ liệu. Bạn không nên đụng tới thư mục này.

Bài tập:

Nếu ban quen với Java thì hãy thử clone dự án Sakai từ địa chỉ sau:

https://github.com/sakaiproject/sakai

Tóm tắt

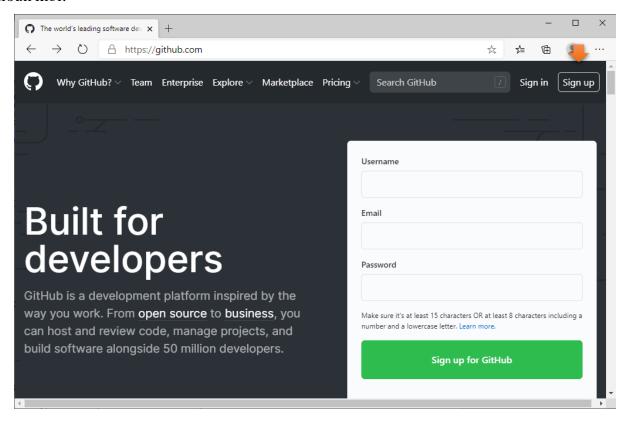
Như vậy bạn đã biết cách cài đặt phần mềm GIT trên máy tính chạy Windows và cũng biết cách clone dự án về máy của mình nếu biết được link của dự án trên github.com. Đối với gitlab.com, dev.azure.com hay các GIT server khác trên Internet hoặc trong công ty ban thì cách thức clone cũng sẽ tương tư.

Đăng ký tài khoản với GitServer

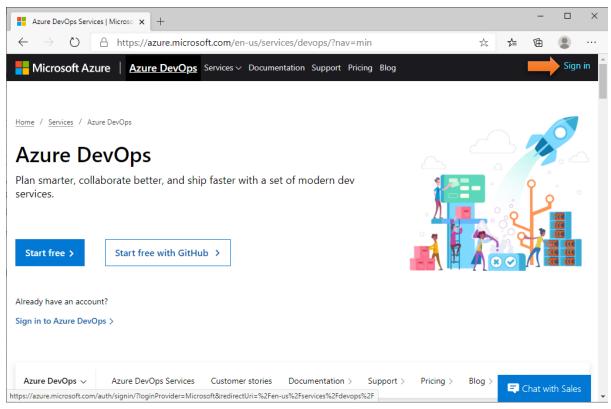
Thông tường nếu trong công ty bạn có hệ thống Git Server (thường là các anh chị IT sẽ dùng GitLab để triển khai) và bạn sẽ được đội IT thông báo tài khoản và có hướng dẫn sử dụng. Trong trường hợp bạn muốn tham gia các dự án trên github.com, gitlab.com, dev.azure.com mà các dự án này yêu cầu phải đăng nhập (thường là các dự án Private) thì bạn phải có tài khoản.

Thông thường các web site có hướng dẫn khá rõ ràng cho người dùng chưa có tài khoản.

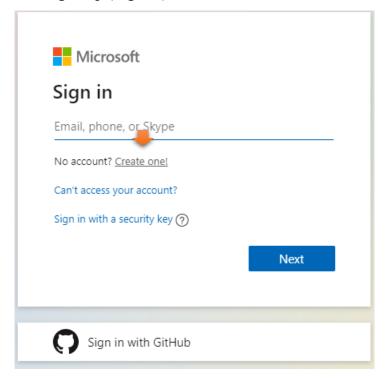
Ví dụ trong trên trang github.com thì có nút Sign up ở góc phải trên cho bạn tạo tài khoản mới.

Với dev.azure.com thì bấm vào nút Sign in ở góc phải trên.

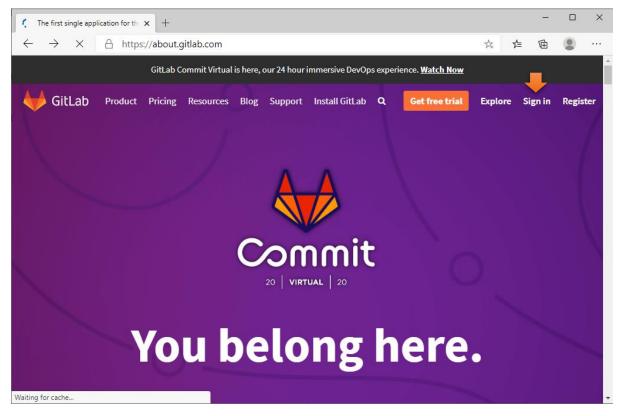

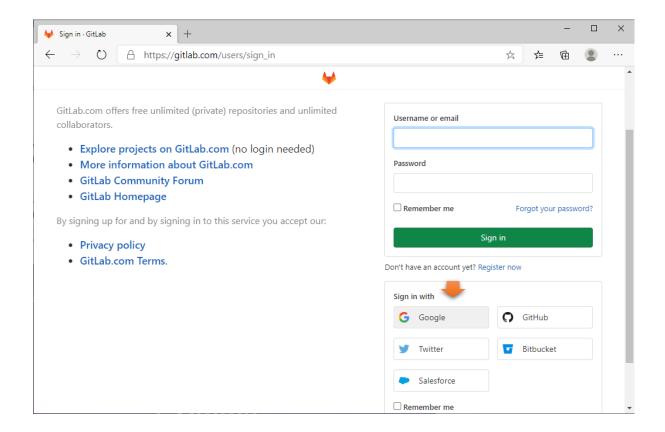
Trong màn hình đăng nhập (Sign in) thì có link để tạo account (link <u>Create one!</u>).

Điểm hay của dev.azure.com là cho phép dùng tài khoản của GitHub để đăng nhập (không phải tạo tài khoản mới): bấm vào link ở cuối vùng đăng nhập "Sign in with GitHub".

Đối với gitlab.com cũng khá hay, có thể Sign in với tài khoản của Google (được hiểu là tài khoản Gmail).

Bạn cũng có thể khám phá từ màn hình đăng nhập của gitlab.com ở trên: gitlab.com cho phép đăng nhập bằng rất nhiều tài khoản sẵn có của bạn như: Google, GitHub, v.v...

Sau khi bạn đã có tài khoản của mình thì thông báo với người quản lý dự án để cho phép bạn tham gia vào dự án.

Tóm tắt

Với vài gợi ý như trên thì tôi tin là bạn hoàn toàn có thể tự đăng ký tài khoản github.com hoặc dev.azure.com cho mình, hoặc dùng tài khoản Gmail để đăng nhập vào gitlab.com.

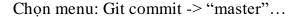
Tham gia đóng góp cùng dự án

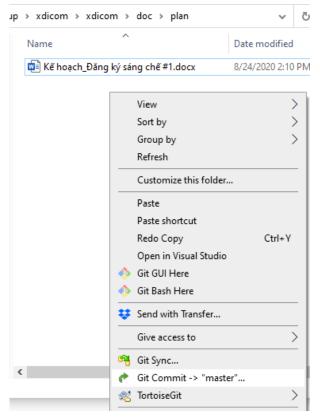
Đóng góp ở trong mục này đơn giản là bạn tạo ra file mới hoặc chỉnh sửa file có sẵn và nộp lên Git Server để cho đồng đội của mình thấy và chỉnh sửa tiếp (nếu cần).

Tình huống đơn giản nhất mà tôi sẽ minh họa cho các bạn là người quản lý dự án đã cấu hình cho phép bạn có quyền "đóng góp" trực tiếp vào thư mục dự án với hai thao tác Commit và Push. Các khái niệm và minh họa trong phần này đều áp dụng cho các Git Server mà tôi đã đề cập ở trên.

Commit file mới hoặc file chỉnh sửa vào git

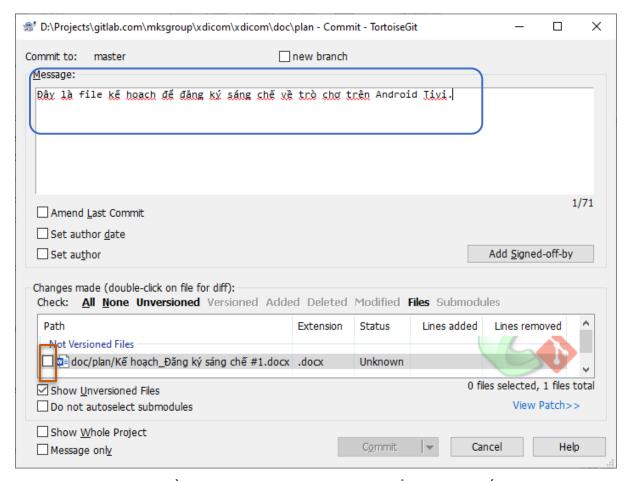
Sau khi bạn đã clone dự án về máy mà tôi đã hướng dẫn ở trên (trong tường hợp dự án cần bạn đăng nhập để clone thì hãy trao đổi với người quản lý dự án để cấp quyền cho bạn) thì bạn có thể làm việc trong thư mục của dự án trên máy của bạn. Ví dụ bạn tạo thêm thư mục và tài liệu của bạn thì hãy tạo nội dung và lưu vào thư mục như bình thường. Sau đó **nhấp phải chuột vào vùng trống** trong của sổ File Explorer (đang nói trên máy tính chạy Windows nhé).

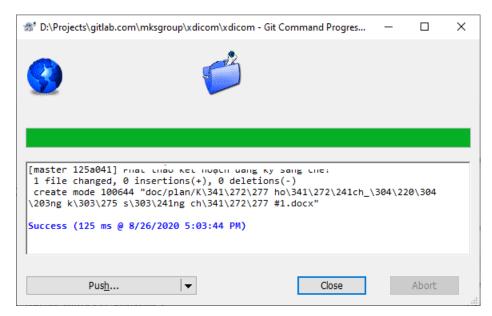
Sau đó cửa sổ Commit sẽ hiển thị như bên dưới. Có hai điểm chú ý bạn cần làm quen:

- ① Hãy chọn các file mà bạn muốn đóng góp cho nhóm bằng cách stick vào ô vuông bên trái của file (xem chỗ tôi vẽ hình chữ nhật).
- ② Trong nội dung Message hãy gõ giải thích vào để đồng đội của mình hiểu là file bạn đưa thêm vào có mục đích gì.

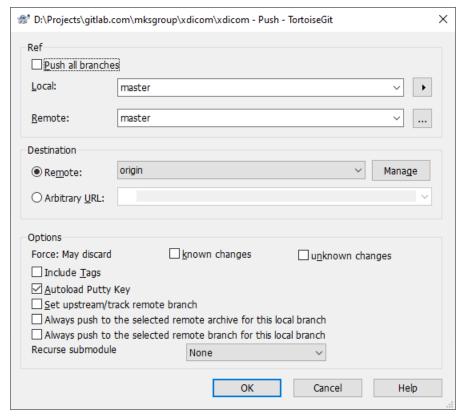

Sau khi chọn file và điền Message thì nút Commit sẽ nổi lên. Hãy bấm Commit để đồng ý đưa file nào vào trong dự án. Chú ý lúc nào file được chọn chưa có trên Git Server (hãy nhờ đồng đội vào website của Git Server xem cho chắc). Sau thao tác Commit này thì các file bạn chọn sẽ được đưa vào thư mục ẩn ".git" mà tôi có để cập trong phần Clone với ghi chú là "Đừng có đụng vào". Tức là phần mềm gitforwindow và TortoiseGit sẽ dùng thư mục ẩn ".git" để quản lý lịch sử các file bạn thêm/sửa/xóa,...trong thư mục dự án trên máy của bạn.

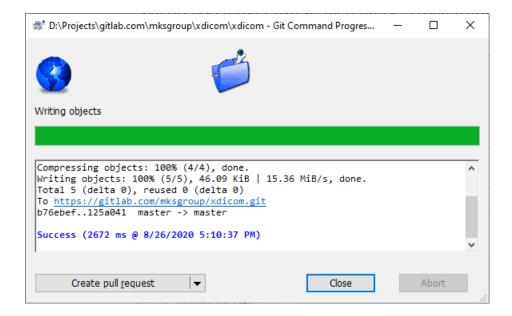
Sau khi quá trình Commit thành công thì hộp thoại sau sẽ hiển thị ra. Trong đó có nút Push. Để đưa các file đã Commit lên server thì bạn nhấn nút Push.

Sau đó hộp thoại Push sẽ hiển thị ra. Trong trường hợp đơn giản nhất mà người quản trị dự án đã tạo ra thì bạn chỉ cần nhấn OK.

Nếu bạn may mắn thì quá trình Push thành công như sau:

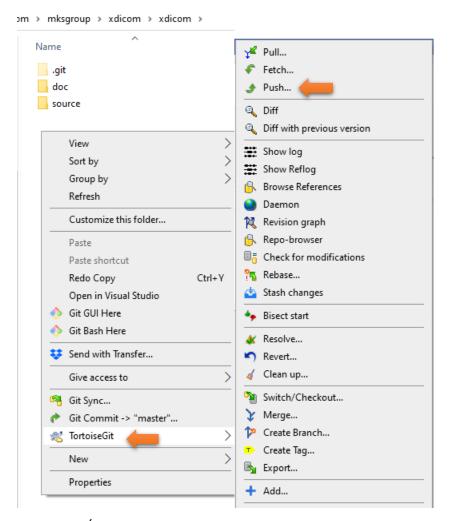

Cách tốt nhất để đảm bảo là bạn đã đóng góp file vào dự án là nhờ đồng đội của mình kiểm tra lại bằng cách vào website hoặc dùng chức năng Pull (tôi sẽ giải thích tiếp ở phần sau).

Sử dụng chức năng Push

Ở phần trước bạn đã biết cách sử dụng chức năng Push ngay sau khi Commit. Trong trường hợp bạn chỉ Commit file (nhắc lại Commit là quá trình xác nhận bạn lưu các thay đổi vào trong thư mục ẩn ".git" trên máy bạn thôi chứ trên Git Server chưa có thay đổi gì) thì bạn có thể không cần Push mà vẫn làm việc và Commit tiếp nhiều file khác. Để đưa toàn bộ những gì bạn đã thay đổi (tức là đã Commit) lên Git Server thì trong cửa sổ File Explore, hãy nhấn phải chuột vào vùng trống rồi chọn menu:

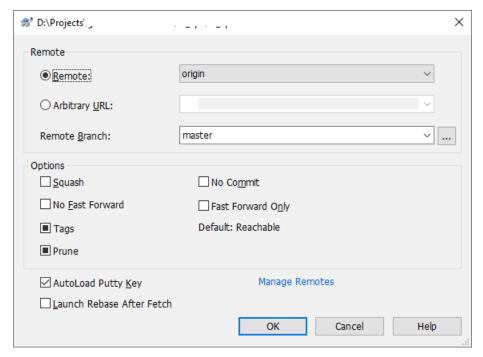
TortoiseGit > Push...

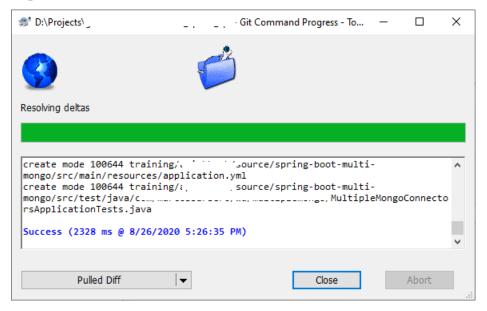
Sau đó nhấn nút OK và Close là xong (Mọi thứ người quản trị dự án sẽ chịu trách nhiệm. Nếu có sai sót gì đó thì người quản trị sẽ chịu trách nhiệm bởi vì họ không hướng dẫn cho bạn đủ chi tiết (5).

Sử dụng chức năng Pull

Để biết trong dự án có ai đóng góp gì đó mới không thì bạn dùng chức năng Pull. Các thao tác tương tự cách Push ở trên: Bấm phải chuột trong vùng trống của một thư mục nào đó trong dự án đang mở bằng File Explorer, chọn menu TortoiseGit > Pull.

Bấm nút OK để thực hiện Pull. Nếu may mắn thì bạn sẽ không gặp lỗi gì. Màn hình kết quả tựa như sau:

Muốn biết lần Pull này có các khác biệt gì giữa các file mới trên Git Server và các file trên máy bạn lúc trước khi Pull thì nhấn nút "Pulled Diff".

Tóm tắt

Tới thời điểm này thì bạn đã biết cách Clone một dự án từ Git Server về nếu bạn biết đường dẫn URL git của dự án. Trường hợp cần đăng nhập trong lúc Clone thì bạn cần có tài khoản và người quản trị dự án đã cấp quyền cho bạn. Sau khi clone được dự án về máy thì bạn có thể tạo file mới hoặc chỉnh sửa file đang có, hoặc xóa file không cần thiết. Sau đó có thể dùng chức năng Commit và Push để

cập nhật các thay đổi lên Git Server. Và bạn cũng biết cách Pull dự án để cập nhật các thay đổi trên Git Server về máy của mình.

Khảo sát ảnh và ma trận

```
import matplotlib.pyplot as plt
  # read the image
 path = 'D:/ai2020/data/image 5x5.png'
  im = plt.imread(path)
  # print matrix
 print(im)
  # show the image
 plt.imshow(im)
 plt.show()
[[[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
  [[1. 1. 1.]
   [1. 1. 1.]
[1. 0. 0.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
 [[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

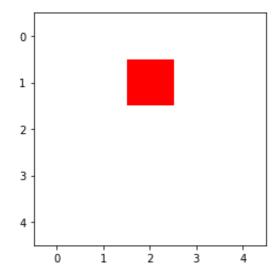
[1. 1. 1.]]
 [[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

[1. 1. 1.]

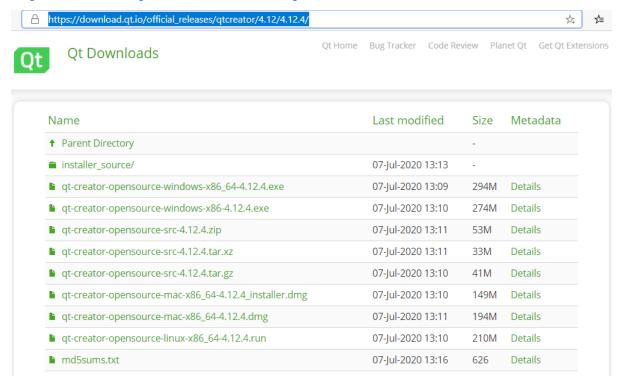
[1. 1. 1.]
  [[1. 1. 1.]
   [1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]
[1. 1. 1.]]]
```


Phát triển ứng dụng với Python

Tải phần mềm

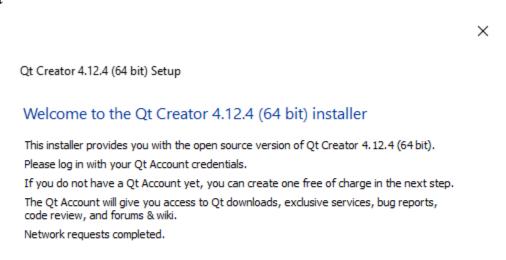
https://download.qt.io/official_releases/qtcreator/4.12/4.12.4/

Tôi sử dụng phiên bản cho Windows 64 bit:

<u>qt-creator-opensource-windows-x86_64-4.12.4.exe</u>

Cài đặt

Settings

Cancel

Next

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Qt Open Source Usage Obligations

Qt Open Source version is available under GPLv 2, GPL v3 or LGPL v3. Please read and accept the Open Source Usage Obligations below. Reading the link below helps you choosing the right license for your project.

<u>Choosing the right license for your projects</u> <u>Buy Qt</u>

GPL v2, GPL v3 and LGPL v3 obligations

- You must not combine code developed with a commercial Qt license with code developed with an open source license of Qt in one project or product
- Provide a re-linking mechanism for Qt libraries
- Provide a license copy & explicitly acknowledge Qt use
- Make a Qt source code copy available for customers
- · Accept that Qt source code modifications are non-proprietary
- Make "open" consumer devices
- Accept Digital Rights Management terms, please see the GPL FAQ
- Take special consideration when attempting to enforce software patents FAQ

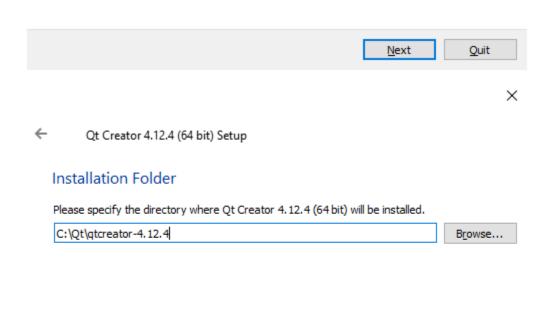
☑ I have read and approve the obligations of using Open Source Qt	
Please enter your company/business name	
☑ I am an individual person not using Qt for any compan	ıy
Settings	<u>N</u> ext Cancel

← Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Setup - Qt Creator 4.12.4 (64 bit)

Welcome to open source Qt Creator 4.12.4 (64 bit) setup.

✓ Associate common file types with Qt Creator.

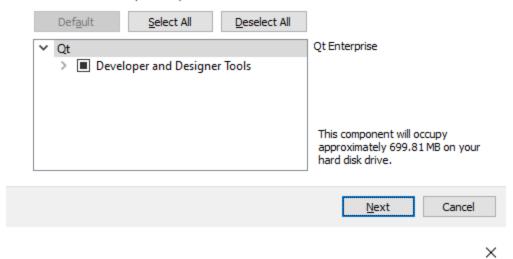
<u>N</u>ext

Cancel

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Select Components

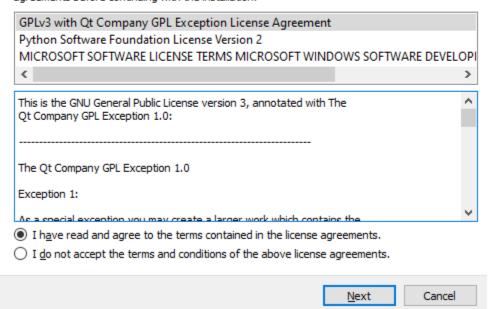
Please select the components you want to install.

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

License Agreement

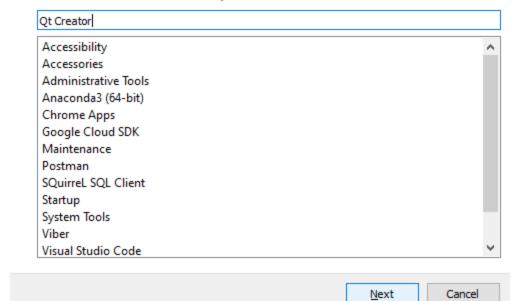
Please read the following license agreements. You must accept the terms contained in these agreements before continuing with the installation.

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Start Menu shortcuts

Select the Start Menu in which you would like to create the program's shortcuts. You can also enter a name to create a new directory.

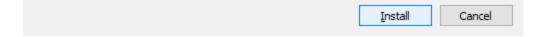
<u>N</u>ext

×

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Ready to Install

Setup is now ready to begin installing Qt Creator 4.12.4 (64 bit) on your computer. Installation will use $699.81\,\text{MB}$ of disk space.

×

Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Setup

Completing the Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Wizard

Click Finish to exit the Qt Creator 4.12.4 (64 bit) Wizard.

✓ Launch Qt Creator

<u>F</u>inish

Trải nghiệm

Sử dụng OpenCV để phát hiện đối tượng trong video

Bài này mở rộng Ngày 11 – Chủ đề Computer Vision. Trong ngày 11 bạn đã làm quen với code Python để nhận diện khuôn mặt, cũng như làm quen với mô hình CNN.

Bài viết này bổ sung thêm vài kỹ thuật để nhận diện đối tượng trong video.

Chuẩn bị Python và công cụ lập trình PyCharm

• Python 3.9

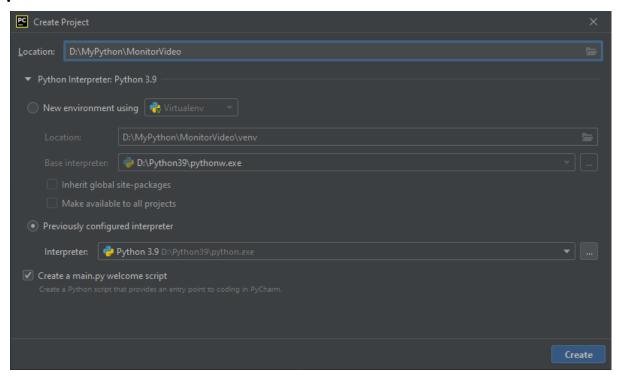
Cài Python 3.9.5 tại thời điểm bài này được viết tại: https://www.python.org/downloads/release/python-395

PyCharm

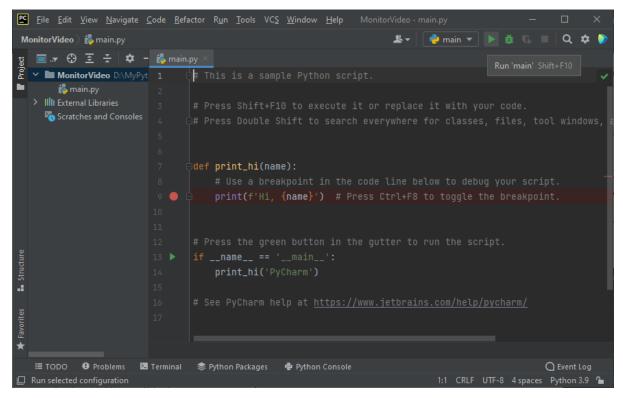
Tải bản Community 2021.2 tại:

https://www.jetbrains.com/pycharm/download

Tạo dự án

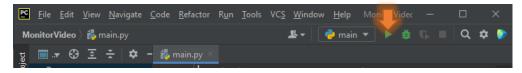

Khi Pycharm tạo dự án thì tạo luôn file main.py cho bạn:

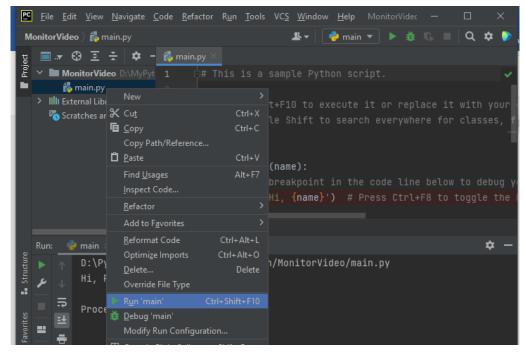

Để chạy chương trình thì có thể thực hiện một trong các cách sau:

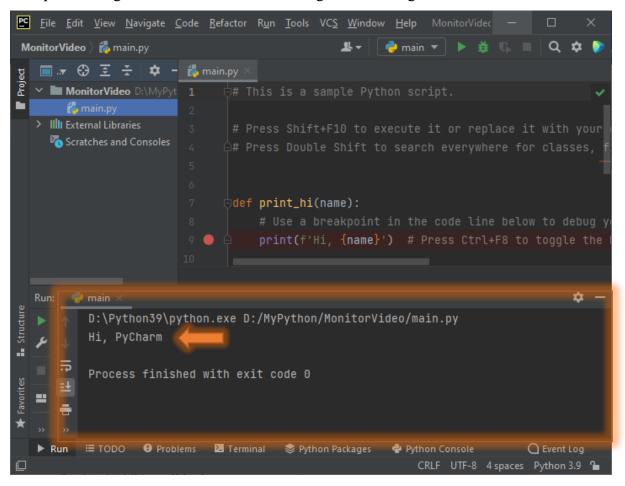
- Nhấn phím Shift + F10
- Click vào biểu trên thanh công cụ:

• Nhấp phải chuột lên file main.py, chọn menu "Run main"

Kết quả chương trình sẽ hiển thị ra câu thông báo ở khung bên dưới:

Nâng cấp code giai đoạn 1

Bạn sửa lại code file main.py như sau để làm quen với kĩ thuật:

- Lấy thông tin từ tham số dòng lệnh
- Lấy khung hình từ video, camera hoặc webcam

Phân tích tham số dòng lệnh

• Sử dụng thư viện argparse để giúp bạn khi chạy chương trình có tham số một cách dễ dàng. Ví dụ khi chạy lệnh sau:

```
python main.py -help
```

thì sẽ ra kết quả hướng dẫn như:

Để làm được việc này thì đầu tiên cần khởi tạo đối tượng parser bằng lệnh

sau:

```
parser = argparse.ArgumentParser()
```

Tiếp theo gọi hàm add_argument với 4 tham số như sau:

```
parser.add_argument("-i", "--input", help="...", default="...")
```

Tham số đầu tiên và thứ hai là kí hiệu cần phải gõ trên dòng lệnh. Gõ nhanh thì "-i ... ", gõ đầy đủ thì "--input ... ". Dấu ... là giá trị của tham số.

Quay lại ý nghĩa hướng dẫn của chương trình này. Nó cần một tham số dòng lệnh [-i INPUT]. Tham số này có tên gọi là input.

- O Dấu ngoặc vuông [] ý nói tham số input này là không bắt buộc. Nếu không truyền trên dòng lệnh thì input sẽ có giá trị mặc định trong chỗ "default=...".
- o Trong đoạn code ở trên thì Giá trị

```
default=https://thachln.github.io/video/detect rat.mp4
```

Như vậy khi bạn chạy chương trình trong Pycharm (bằng cách nhấn phím Shift+F10) hoặc bằng lệnh "python main.py" thì chương trình sẽ xử lý input với giá trị:

```
https://thachln.github.io/video/detect rat.mp4.
```

Cách xử lý như thế nào sẽ bàn sau.

Để hiểu hơn 1 chút về ý nghĩa hàm parser.add_argument thì hãy thử sửa lại dòng lệnh đó như sau:

```
parser.add_argument("-i", "--input",

help="Đường dẫn file video, địa chị URI của

stream video, hoặc camera ID ",

default="https://thachln.github.io/video/detect rat.mp4")
```

Rồi chạy lại lệnh:

• Trong hướng dẫn có nói input là Đường dẫn video, hoặc đường dẫn URI của video đang phát (stream video), hoặc định danh của Camera (ID) trên máy bạn. Hãy thử các lệnh sau xem sao:

```
python main.py -i 0
```

Tham số -i 0 có nghĩa là chương trình sẽ đọc camera đầu tiên trong máy (thứ tự camera được đánh số từ 0)

Chương trình phân tích được số thứ tự sau tham số dòng lệnh -i là do dòng lệnh này:

```
if args.input.isdigit():
    args.input = int(args.input)
```

Ý nghĩa: nếu input là con số thì chương trình hiểu là bạn muốn truy cập camera. Dòng lệnh trong điều kiện if ở trên chuyển tham số input dạng chuỗi thành số nguyên.

Phân tích code lấy hình ảnh từ camera

Xem đoạn code lấy và hiển thị khung hình từ input như sau:

```
cap = cv2.VideoCapture(args.input)

for res, frame in iter(cap.read, (False, None)):
    cv2.imshow("out", frame)
    if cv2.waitKey(1) == 27:
        cv2.waitKey(0)
        exit()
```

- Đầu tiên dùng hàm VideoCapture của OpenCV (thư viện cv2 đã được import) với tham số là input. Nhắc lại input có thể là string chỉ đến file video hoặc là đường dẫn web chỉ tới file video; hoặc là một số nguyên chỉ số thứ tự của webcame hoặc camera trên máy bạn (gọi chung là camera)
- Vòng lặp for lấy ra từng khung hình của file video hoặc từn khung hình của camera.
- Lệnh cv2.imshow("out", frame) sẽ hiển thị khung hình lên cửa sổ có tên là out.
- Đoạn lệnh if cv2.waitKey(1) == 27: được chạy nếu bạn nhấn phím Esc thì chương trình sẽ dừng. Sau đó nhấn phím bất kỳ để kết thúc chương trình.

Tóm tắt giai đoạn 1.

Như vậy bạn đã biết cách dùng thư viện argparse để nhận tham số từ dòng lệnh khi code chương trình Python. Bạn cũng biết cách dùng thư viện opency với code Python để lấy từng khung hình trong một file video có sẵn, hoặc từ một link web, hoặc từ camera sau đó hiển thị từng khung hình lên màn hình máy tính.

Phần tiếp theo bên sẽ phân tích vật thể trong video.

Nâng cấp code giai đoạn 2

Chuẩn bị dữ liệu

Tải mô hình tại:

```
http://download.tensorflow.org/models/object detection/ssd mo
bilenet v2 coco 2018 03 29.tar.gz
```

Lấy file "frozen_inference_graph.pb" lưu vào thư mục dự án.

Tải file:

https://raw.githubusercontent.com/Qengineering/MobileNet SSD
OpenCV TensorFlow/master/ssd mobilenet v2 coco 2018 03 29.pbt
xt

lưu vào thư mục dự án.

Nâng cấp mã nguồn

Lấy mã nguồn tại đây:

https://drive.google.com/file/d/1A56nPdOhMP6bNWKvmiJgWdKHYJNz NCg2/view?usp=sharing

Mã nguồn tham khảo mã nguồn gốc tại đây:

https://github.com/PacktPublishing/OpenCV-4-with-Python-Blueprints-Second-Edition/tree/master/chapter10

Xử lý file pdf

Đọc file pdf có encrypted

Cài đặt thư viện pikepdf

```
pip install pikepdf
```

```
import pikepdf
file_path = 'encrypted.pdf'

# Elegant, Pythonic API
with pikepdf.open(file_path) as pdf:
    num pages = len(pdf.pages)
    del pdf.pages[-1]
    pdf.save(decrypted.pdf')
```

Trích xuất text

```
import PyPDF2
import json
from fpdf import FPDF

file_path = 'descrypted.pdf'

read_pdf = PyPDF2.PdfFileReader(file_path, strict=False)

print (read_pdf)

# get the read object's meta info
pdf_meta = read_pdf.getDocumentInfo()

# get the page numbers
num = read_pdf.getNumPages()
print ("PDF pages:", num)

# get the page numbers
num = read_pdf.getNumPages()
print ("PDF pages:", num)
```

```
# create a dictionary object for page data
all pages = {}
# put meta data into a dict key
all pages["meta"] = {}
# Use 'iteritems()` instead of 'items()' for Python 2
for meta, value in pdf meta.items():
    print (meta, value)
    all pages["meta"][meta] = value
# iterate the page numbers
for page in range (num):
    data = read pdf.getPage(page)
    #page mode = read pdf.getPageMode()
    # extract the page's text
    page text = data.extractText()
    # put the text data into the dict
    all pages[page] = page text
    print(page text)
```

Xóa watermark khỏi file pdf

Vì nhu cầu nào đó mà bạn nhận được file pdf có ảnh nền mờ xuất hiện trong tất cả các trang của file pdf. Thông thường ảnh nền mờ được người tạo file pdf đưa vào dưới dạng watermark để có ý bảo vệ nội dung. Phần này không khuyến khích mọi người thay đổi nội dung file mà mình không phải là tác giả. Tuy nhiên vì nhu cầu nào đó mà bạn cần loại bỏ watermark ra khỏi file pdf thì đây là một trải nghiệm nên thử.

Cài đặt thư viện

Cài đặt thư viện pdf2image vào môi trường Python.

```
pip install pdf2image
```

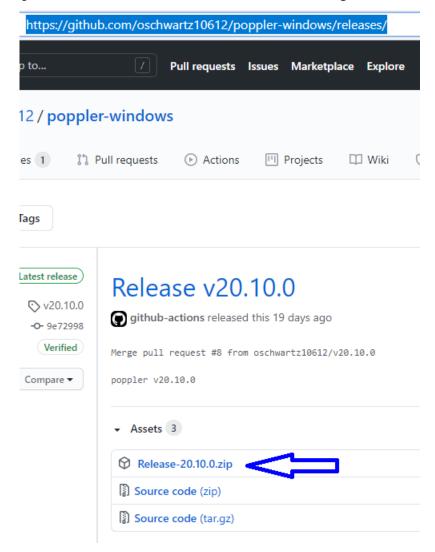
Thư viện này cần phần mềm poppler. Bạn có thể tải poppler tại

https://github.com/oschwartz10612/poppler-windows/releases

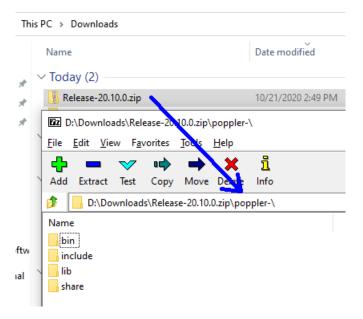
Sau khi tải về, giải nén ra thư mục bất kỳ rồi copy thư mục chứa thư mục bin vào thư mục D:\RunNow\popler.

Cu thể:

Sau khi tải phiên bản 20.10.0 (xem mục chỗ mũi tên trong hình bên dưới)

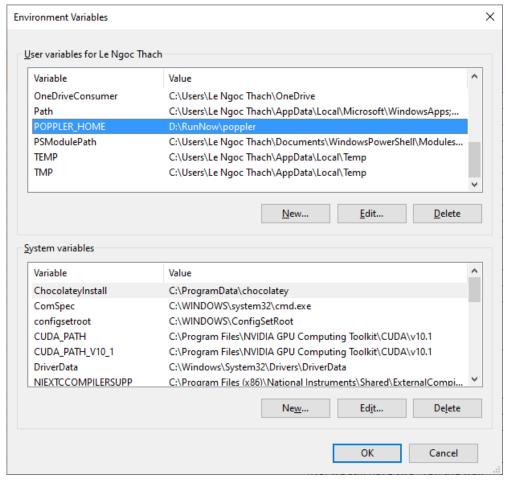
và dùng phần mềm 7-zip ở file ra thì bạn sẽ thấy trong file zip có thư mục "propler-" (có dấu trừ ở cuối tên thư mục).

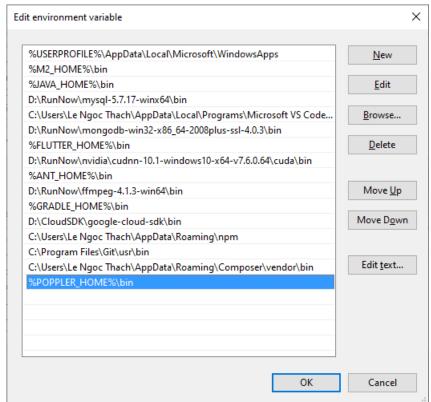

Bạn copy thư mục "poppler-" này vào thư mục D:\RunNow và đổi tên lại là "**poppler**".

Bước tiếp theo là cấu hình biến môi trường để máy tính (cụ thể là Windows) hiểu được đường dẫn chứa các lệnh trong phần mềm poppler này.

Hai hộp thoại bên dưới tương ứng là để cấu hình biến môi trường POPPLER_HOME chỉ tới thư mục "D:\RunNow\poppler" và biến môi trường Path có thêm dòng % POPPLER_HOME%/bin

Nếu bạn đang chạy Spyder thì cần tắt và mở lại để Spyder hiểu được các biến môi trường đã chỉnh ở trên.

Code Python import thư viện

```
from skimage import io
from pdf2image import convert_from_path
import numpy as np
```

Đọc file pdf thành các ảnh

Lệnh sau sẽ đọc file input.pdf (bạn cần thay đổi thành đường dẫn đầy đủ của file) thành mảng các ảnh, mỗi trang là một ảnh:

```
images = convert_from_path('input.pdf')
```

Dùng hàm type(variable) để xem kiểu dữ liệu của biến images

```
type(images)
```

Dùng hàm len(array) để xem số trang của file pdf, cũng là số phần tử của danh sách images.

```
print('Số ảnh, cũng là số trang của file pdf:', len(images))
```

Thử lấy ra ảnh đầu tiên và xem kích thước của ảnh:

```
image0 = np.array(images[0])
image0.shape
(2200, 1700, 3)
```

Kết quả của file pdf mà tôi thử thì trang đầu tiên được lưu dạng ảnh thì thuộc tính shape là (2200, 1700, 3) có nghĩa là: chiều cao 2200 điểm ảnh, chiều ngang là 1700 điểm ảnh và mỗi điểm ảnh có 3 màu (xem như là chiều sâu) Green-Red-Blue.

Tổng hợp đoạn code sau để thực hiện các việc:

- Đọc file pdf của đề thi TOEIC mẫu có ảnh nền (gọi là watermark)
- Tách mỗi trang pdf thành một image
- Xử lý từng image để loại bỏ điểm ảnh của watermark.
- Lưu từng image vào thư mục

```
from skimage import io
```

```
from pdf2image import convert from path
import numpy as np
filePath = 'D:/Temp/ETS 2020 RC.pdf'
images = convert_from_path(filePath)
print('Số ảnh, cũng là số trang của file pdf:', len(images))
def select_pixel2(r,g,b):
   if r > 175 and r < 250 and g > 175 and g < 250 and b > 175 and b < 250:
       return True
    else:
        return False
def handle(imgs):
    for i in range(imgs.shape[0]):
        for j in range(imgs.shape[1]):
            if select pixel2(imgs[i][j][0],imgs[i][j][1],imgs[i][j][2]):
                imgs[i][j][0] = imgs[i][j][1] = imgs[i][j][2] = 255
    return imgs
index = 0
for img in images:
    index += 1
   img = np.array(img)
    img = handle(img)
    io.imsave('D:/Temp/ETS_2020_RC/' + str(index) + '.jpg', img)
```

Kết quả:

READING TEST

In the Reading test, you will read a variety of texts and answer several different types of reading comprehension questions. The entire Reading test will last 75 minutes. There are three parts, and directions are given for each part. You are encouraged to answer as many questions as possible within the time allowed.

PART 5

Directions: A word or phrase is missing in each of the sentences below. Four answer choices are given below each sentence. Select the best answer to complete the sentence. Thon mark the letter (A), (B), (C), or (D) on your answer sheet.

- Departmental restructuring will be discussed at the ----- monthly meeting.

 - (A) next (B) always (C) soon (D) like
- (B) item., (C) soon (D) like

 102. To keep —— park beautiful, please place your nonrecyclables in the available trash cans.

 (A) replacement (B) replacing (C) replace (D) replaces
- 103, Mr. Hardin additional images of the office building he is interested in leasing. (A) informed. (B) asked (C) advised (D) requested
- A team of agricultural experts will be brought —— to try to improve crop harvests.

- The board of Galaxipharm M successor at yesterday's meeting.
 (A) named
 (B) granted
 (C) founded
 (D) proved

- If your parking permit is damaged, bring it to the entrance station for a ———.
- 108. Ms. Jones has provided a ——— estimate of the costs of expanding distribution statewide.

 - (A) conserve (B) conservative (C) conservative (D) conservatively

given below each sentence. Select the best answer to complete the sentence. Then mark the letter (A), (B), (C), or (D) on your answer sheet.

In the Reading test, you will read a variety of texts and answer several different types of reading comprehension questions. The entire Reading test will last 75 minutes. There are three parts, and directions are given for each part. You are encouraged to answer as many questions as possible within the time allowed.

You must mark your answers on the separate answer sheet. Do not write your answers in your test

Directions: A word or phrase is missing in each of the sentences below. Four answer choices are

- - (A) replacement (B) replacing (C) replace (D) replaces

- Mr. Hardin ----- additional images of the office building he is interested in leasing.

102. To keep --

READING TEST

- (A) informed (B) asked (C) advised (D) requested
- A team of agricultural experts will be brought ---- to try to improve crop harvests.

Departmental restructuring will be discussed at the ----- monthly meeting.

To keep ------ park beautiful, please place your nonrecyclables in the available trash cans.

- (A) because (B) either (C) between (D) together

- 105. The board of Galaxipharm --- Mr. Kwon's successor at yesterday's meeting.

 - (A) named (B) granted (C) founded (D) proved
- If your parking permit is damaged, bring it to the entrance station for a ———.
- Mr. Ahmad decided to reserve a private room for the awards dinner ——— the restaurant was noisy.
 - (A) rather than (B) in case (C) such as (D) unless
- 108. Ms. Jones has provided a ---- estimate of the costs of expanding distribution statewide.
 - (A) conserve (B) conserves

 - (C) conservative (D) conservatively

Khảo sát file âm thanh

Tôi chuẩn bị một file âm thanh mẫu bằng cách lấy câu đầu tiên "What is machine learning" trong bài giới thiệu của Adrew Ng tên Coursera²¹. File này được lưu tại:

https://thachln.github.io/datasets/What_is_machine_learning.wav

Việc đầu tiên là bạn cần tải file này về máy. Ví dụ tôi lưu tại:

D:/ai2020/data/What_is_machine_learning.wav

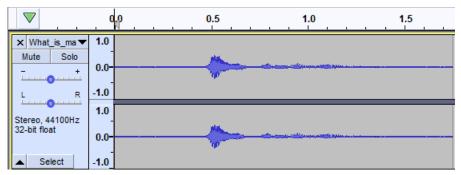
Cài thư viện

```
pip install scipy
```

Đọc file âm thanh

Số 44100 của samplerate cho biết file wav này tần số lấy mẫu là 44100. Tức là trong một giây thì có 44100 mẫu tín hiệu.

Giá trị signal cho thấy đây là matrix gồm có 2 cột và rất nhiều dòng. Mỗi cột tương ứng cho 1 kênh âm thanh. Nếu bạn dùng phần mềm Audacity để xem file wav này thì thấy có 2 sóng như bên dưới:

²¹ https://www.coursera.org/learn/machine-learning

Lấy âm thanh từng kênh

```
channel1 = signal[:, 0]
  channel2 = signal[:, 1]
  print('channel1:', channel1)
  print('channel2:', channel2)

channel1: [ 0  0  0 ... 57 56 58]
  channel2: [ 0 -1  2 ... 56 54 61]
```

Quan sát kết quả thì tính hiệu âm thanh mỗi kênh (channel) là một mảng các số nguyên.

Lưu một kênh âm thanh ra file

Để kiểm tra lại nội dung của kênh âm thanh số 1 thì dùng lệnh write như bên dưới. Sao đó dùng chương trình nghe nhạc để nghe lại cho chắc. Trong Windows thì chỉ cần double-click vào file để nghe.

```
wav.write('D:/Temp/c1.wav', samplerate, channel1)
```

Vẽ sóng âm thanh

Để hiển thị được sóng âm thanh thì cần một phép biến đổi FFT (Fast Fourier Transform) đến chuyển mảng các số nguyên ở trên (dạng dữ liệu rời rạc, ý nói tín hiệu rời rạc) thành dạng tín hiệu theo kiểu tần số 22 .

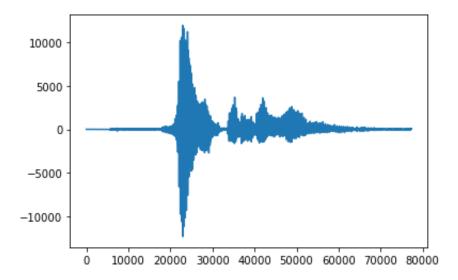
Trong thư viện numpy có sẵn module hỗ trợ các thuật toán FFT.

Kết hợp thư viện vẽ biểu đồ matplotlib và numpy như sau:

```
import matplotlib.pyplot as plt
from numpy.fft import fft

freq_channel1 = fft(channel1)
plt.plot(channel1)
plt.show()
```

²² Xem thêm wiki: https://vi.wikipedia.org/wiki/Biến đổi_Fourier_nhanh

Nghe âm thanh từ mảng numpy

Bạn cần cài đặt thư viện sounddevice bằng lệnh pip (nhớ lạy chạy trong dấu nhắc lệnh của môi trường có lệnh pip, khuyến nghị nên chạy trong Anaconda Prompt)

pip install sounddevice

Code Python để nghe kênh 1 đã được trích xuất như sau:

import sounddevice
sounddevice.play(channel1, samplerate)

Phân tích âm thanh với thư viện mutagen

Cài đặt thư viện

```
pip install mutagen
```

Tính thời gian của file mp3 với thư viện mutagen

```
from mutagen.mp3 import MP3

audio = MP3('audio.mp3')

audio_info = audio.info
length in secs = int(audio info.length)

print('Duration of audio', length_in_secs)
```

Tính thời gian của file mp3 với thư viện pydub

Hàm len trong đoạn code sau sẽ trả lại thời lượng của file .mp3 với đơn vị là mili giây (1 giây = 1000 mili giây):

```
from pydub import AudioSegment

audio = AudioSegment.from_mp3('audio.mp3')
print('Duration of audio (miliseconds):', len(audio))
```

Duyệt thư mục

```
PATH = r'D:\Projects\ -2019-01'
for dirpath, dirnames, filenames in os.walk(PATH):
    for filename in [f for f in filenames if
f.endswith('.mp3')]:
        print(os.path.join(dirpath, filename))
```

Khám phá Python trong WSL2

Sử dụng thư viện ocrmypdf

Nguồn tài liệu:

https://pypi.org/project/ocrmypdf/

Sử dụng trên Ubuntu (bao gồm Ubuntu trong Windows)

```
sudo apt-get install ocrmypdf
```

Xem các gói ngôn ngữ

```
apt-cache search tesseract-ocr
```

```
gimagereader - Graphical GTK+ front-end to tesseract-ocr
python3-pyocr - Python wrapper for OCR engines (Python 3)
python3-tesserocr - Python wrapper for the tesseract-ocr API (Python3 version)
tesseract-ocr - Tesseract command line OCR tool
...
tesseract-ocr-eng - tesseract-ocr language files for English
...
tesseract-ocr-vie - tesseract-ocr language files for Vietnamese
```

Chuyển file pdf được scan dưới dạng hình ảnh thành dạng text có thể copy được

```
ocrmypdf input.pdf output.pdf
```

Sau lệnh trên, file output.pdf có thể bôi văn bản và copy rồi dán vào tài liệu được.

Lệnh sau đây sẽ trích xuất text trong file input.pdf ra file output.txt.

```
ocrmypdf --sidecar output.txt ./input.pdf output.pdf
```

Sử dụng trong Windows

Cài đặt thư viện bằng cách chạy lệnh sau trong môi trường Python:

```
pip install ocrmypdf
```

Tải và cài đặt phần mềm Ghostscript tại:

https://www.ghostscript.com/download/gsdnld.html

Tham khảo:

https://ocrmypdf.readthedocs.io/en/latest/cookbook.html#basic-examples

Trích xuất hình trong file pdf

```
pip install PyMuPDF
```

import fitz

Kết quả: ảnh không được trích xuất đầy đủ.

Đóng gói chương trình Python

Khi bạn có nhu cầu đóng gói chương trình bạn viết bằng Python thành file thực thi (Ví dụ như file .exe trên Windows) thì có thể sử dụng gói **auto-py-to-exe** như tôi hướng dẫn dưới đây. Bài viết áp dụng cho chương trình đơn giản chỉ có 1 file mã nguồn Python.

Cài đặt

Tham khảo trang chủ: https://pypi.org/project/auto-py-to-exe

Đóng gói một chương trình đơn giản

Trong cửa số lệnh của Anaconda thực hiện lệnh sau:

```
auto-py-to-exe
```

Trình duyệt sẽ mở ứng dụng lên. Bạn bấm nút Browse để chọn file mã nguồn Python của bạn.

Trong ví dụ dưới đây thì tôi chỉnh lại mã nguồn Python trong Ngày 5, Bài 21, Code Python minh họa Hồi qui tuyến tính. Bạn lưu vào file D:\MyPython\regression.py để thực hành.

```
import pandas as pd
from sklearn.linear_model import LinearRegression

file url = 'https://thachln.github.io/datasets/TuyenVN 2019.csv'
print('Download sample data from {}'.format(file url))

df = pd.read csv(file url)
print(df.columns)
```

```
model = LinearRegression()
model.fit(df[['Weight']], df[['Height']])

LinearRegression(copy_X = True, fit_intercept = True, n_jobs = None,
normalize = False)

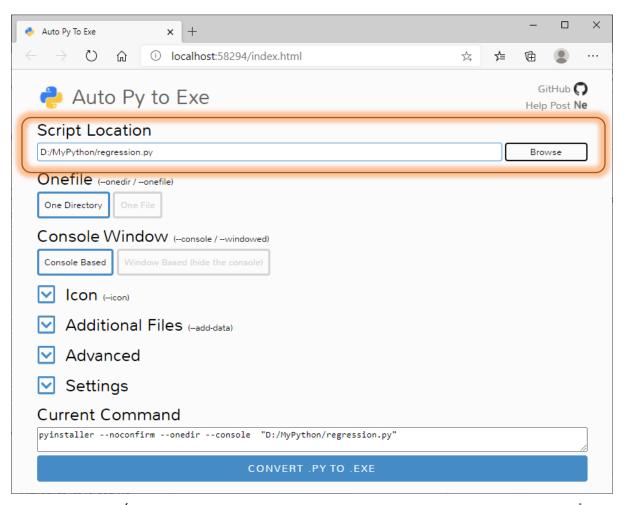
intercept = model.intercept_
print('intercept = {}'.format(intercept))

coefficent = model.coef
print('coefficient = {}'.format(coefficent))

input('Press Enter to finish...')
```

Tôi bổ sung thêm dòng input('...') để chương trình (sau khi đóng gói) chạy xong thì dừng lại đợi bạn nhấn một phím gì đó trước khi nó thoát (cửa sổ biến mất).

Sau khi có file D:\MyPython\regression.py thì hãy nên chạy thử đảm bảo không có lỗi rồi bấm nút Browse trong cửa sổ của trang web "Auto Py to Exe" để chọn file như bên dưới.

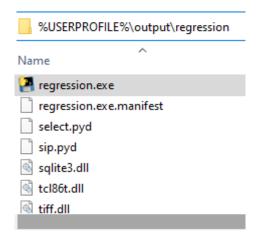

Sau đó bấm nút "CONVERT .PY TO EXE" ở dưới đáy màn hình. Có thể bạn phải ngồi uống hết ly café tùy theo cấu hình máy của bạn.

Kết quả ra màn hình bên dưới.

Bấm vào nút "OPEN OUTPUT FOLDER" để xem thành quả. Module "Auto Py to EXE" sẽ đóng gói các thư viện cần thiết vào thư mục. Trong đó có file .exe tương ứng với tên file .py của bạn. Trong ví dụ của tôi là file regression.exe.

Bạn có thể nén thư mục regression này lại và gởi tặng đồng nghiệp.